

PRIMORSKI DNEVNIK

Polstina plačana v gotovini
Abb. postale I. grupe

Cena 150 lir

Leto XXXI. Št. 294 (9296)

TRST, četrtek, 18. decembra 1975

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerinim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdoba» v Gocvi pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojškim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

DANES ZAKLJUČEK PARIŠKE KONFERENCE O MEDNARODNEM GOSPODARSKEM SODELOVANJU

Odločen odgovor predstavnikov držav v razvoju na Kissingerjeve teze o svetovnem gospodarstvu

Sestavljene štiri delovne komisije, ki bodo morale pripraviti predloge za rešitev problemov na dnevnem redu konference - Poseg jugoslovanskega zunanjega ministra Minića

PARIZ, 17. — Pariška konferenca o mednarodnem gospodarskem sodelovanju se bo formalno končala jutri z objavo zaključnega poročila, glavno delo pa je bilo že danes opravljeno, tako da so nekateri udeleženci — med njimi Henry Kissinger — že zapustili francosko glavno mesto. Predvsem je bil danes rešen problem sestave štirih komisij — za energijo, za surovine, za razvoj in za finančna vprašanja — ki bodo v prihodnjem letu izdelale predloge za rešitev ključnih problemov s področja mednarodnih gospodarskih odnosov. Sestavo delegacij bodo uradno objavili jutri, že danes pa se je zvedelo, da bo vsaka komisija imela dva s predsednika, da bodo ZDA, Japonska in EGS zastopane v vseh štirih komisijah in da bo prav tako v vseh komisijah prisotna vsaj ena latinskoameriška država. Jugoslavija bo sodelovala v komisiji za razvoj.

Današnje delo konference je potekalo na dveh ravneh: v konferenčni dvorani so se nadaljevali govori zunanjih ministrov, ki včeraj niso prišli na vrsto zaradi pomanjkanja časa, v drugih dvoranih pa so razpravljali o problemih komisij in pripravljali jutrišnje sklepe in komunikacije. Javni del zasedanja je bil danes še posebno zanimiv, ker so države v razvoju dale zelo jasne odgovore na včerajšnje Kissingerjeve izjave ter praktično postavili, na laž ameriškega zunanjega ministra. Predvsem so predstavniki dežel v razvoju zavrnili Kissingerjevo tezo, da je bilo zvišanje cene nafte prvi vzrok svetovne gospodarske krize, pa tudi njegov poskus, da bi zasejal razdor med državami proizvajalkami nafte in državami v razvoju, ki morajo nafto uvažati. Najbolj odločno je proti Kissingerju nastopil iranski zunanji minister Jamshid Amouzegar, ki je poudaril, da je zvišanje cene petroleja v bistvu preprečilo še hujsko svetovno krizo, ki bi prav gotovo v kratkem izbruhnila, ko bi se izkoriščanje petrolejskih virov nadaljevalo s tako intenzivnostjo kot v prejšnjih letih. Glede Kissingerjevega očitka, da države proizvajalke nafte premalo pomagajo nerazvitim državam, je šef iranske delegacije poudaril, da so leta 1974 države članice OPEC namenile pomoči nerazvitim državam 2,6 odstotka svojega nacionalnega dohodka, kar je znatno več od petih 0,3 odst., kolikor je znašala pomoč industrializiranim državam. «Ko bi te države enako pomagale nerazvitim kot mi — je dejal Amouzegar — bi bile nerazvite države že na dobri poti za izhod iz gospodarske stiske».

Tudi Kissingerjeva zahteva po doletitvi mininvalne cene petroleja, tako imenovane «floor price», je naletela na odpor držav v razvoju. Amouzegar je v tej zvezi dejal, da so države proizvajalke pripravile ne zamisliti redno dobavljanje nafte, toda le s pogojem, da države uvoznice ne ustvarijo umetnih preprek, ki bi ustvarile neravnovesja na svetovnem tržišču nafte.

Podobno kot iranski predstavnik se je izrazil tudi alžirski zunanji minister Buteflika, ki je med drugim ponovil svoj predlog o stabilizaciji cene petroleja. Buteflika je tudi poudaril potrebo, da se vsi problemi na dnevnem redu konference istočasno obravnavajo in rešujejo, ker so precejšnje globalne pogajanje.

Včeraj je med drugimi govoril tudi šef jugoslovanske delegacije, zvezni tajnik za zunanje zadeve Miloš Minić, ki je dejal, da so udeleženci konference prevzeli nase veliko odgovornost, da bodo prispevali k reševanju gospodarskih problemov, ki vse huje pretresajo svetovno gospodarstvo.

Miloš Minić je tudi dejal, da se svetovni gospodarski problemi ne rešujejo tako, kot so se že dogovorili v organizaciji Združenih narodov, kar pa zaskrbljuje svetovno javnost in vzbuja negotovost. Dejstva kažejo, da svetovno gospodarsko ureditev vse pogostje pretresajo krize in zastoji, hkrati pa se danj poljazi podpira interese razvitih držav namesto enakopravnega razvoja vseh držav. Poljazi držav v razvoju je vedno slabši. Kako premostiti prepad med razvitimi in ne razvitimi v razvoju bi morala biti stalno skrb in odgovornost vse svetovne skupnosti. Omenil je tudi sklepe šestega in sedmega posebnega zasedanja generalne skupščine Združenih narodov, na katerih so razpravljali o poteh za reševanje gospodarskih problemov in poudarili željo, da bi bila pariška konferenca pomemben vzvod za uresničevanje sklepov in priporočil teh zasedanj. Zavzel se je za to, da je treba takoj začeti odločno reševati najbolj pereča vprašanja svetovnega gospodarstva in poiskati nove stične točke med razvitimi in ne razvitimi v razvoju. Pri tem pa bodo morale bolj kot doslej sodelovati tudi zahodnoevropske socialistične države, je med drugim dejal Miloš Minić.

Jugoslovanski zunanji minister Minić se na pariški konferenci s pomočjo tolmačice pogovarja s svojim kolegom iz Zaira Mandungujem

JUTRI SESTANEK VLADA-SINDIKATI O SREDNJOEROČNEM GOSPODARSKEM NAČRTU

Preureditev industrijske proizvodnje ne sme škodljivo vplivati na zaposlitev

Sindikalna federacija zahteva, da se odobrijo gospodarski ukrepi, ki bodo takoj pripomogli k izboljšanju položaja na jugu države in omogočili večjo zaposlitev

RIM, 17. — Sindikalna federacija CGIL-CISL-UIL je poslala predsedniku vlade Moro pismo, v katerem ga opozarja na vsebino dokumenta, ki so ga sindikalne organizacije odobrile ob zaključku vsedržavnega kongresa, ki je bila v Neaplju ob «dnevu boja za Jug». Sindikalna federacija zahteva takojšen sestanek z vlado, da se pogovorijo o nujnih ukrepih, ki jih je treba sprejeti v pomoč delavcem in prebivalstvu južnih dežel.

Zvezni tajnik CGIL Dido je noč sporočil, da bo vlada sprejela sindikate v petek, 19. decembra. Na srečanju bodo sindikalisti povedali vladi svoje mnenje o vladnem srednjeročnem načrtu za gospodarski razvoj, zlasti pa o vladnih predlogih za preureditev industrijske proizvodnje. Obenem bodo govorili tudi o zahtevah sindikalnih organizacij po nujnih ukrepih za pomoč jugu.

Kaj pravzaprav sindikalno gibanje zahteva od vlade, da se olajša sedanj izredno močan pritisk gospodarske krize na najbolj zaostala gospodarska področja v državi je jasno napisano v dokumentu, ki so ga sprejeli na neapeljski konferenci. Sindikati pravijo, da ni mogoče niti začeti razpravljati o srednjeročnem načrtu, če bi ta vseboval enostranske odločitve, ki bi povzročile množične odpuste s dela in celo zaporo raznih tovarn. Zato sindikalne organizacije zahtevajo, da se v okviru tega načrta začne obravnavati položaj v vsakem podjetju posebej, da se prepreči odpusti.

Glede Juga pa so sindikati v Neaplju povedali, da je treba najprej izkoristiti vsa sredstva, ki so že na razpolago pri Blagajni za jug za dela, ki bodo omogočila visoko stopnjo zaposlitve. Sindikati zahtevajo popolno izkoriščanje denarja, ki ga imajo na razpolago, ali bi ga morale imeti na razpolago deželne in krajevne uprave na osnovi že odobrenih protikonjunkturalnih ukrepov; takojšnjo uporabo denarja, ki je na razpolago za razvoj kmetijstva ter določitev točnega načrta za okrepitev industrijske proizvodnje na jugu.

O ukrepih, ki jih vlada pripravlja za preureditev industrije, je danes razpravljalo tudi tajništvo državne federacije kovinskih delavcev na osnovi sklepov, ki so bili sprejeti na nedavni neapeljski konferenci. To vprašanje so povezali z začetkom pogajanj z delodajalci za obnovo delovne pogodbe. Federacija kovinarjev pravi, da gospodarski ukrepi, ki jih namerava vlada sprejeti in o katerih so že govorili nekateri ministri, zbuja jo pravične dvome v sindikalnem gibanju. Sindikati kovinarjev menijo, da ni mogoče sprejeti reševanja gospodarske krize, ki se naslanja na denarno podporo za preureditev industrijskih podjetij vzporedno z bolj ali manj odkritim namenom zmanjšanja zaposlitve, čeprav nameravajo zagotoviti delavcem del plače za določen čas.

Obdobje takšne politike, pravijo sindikati kovinarjev, bi pomenilo povečanje brezposelnosti, ki je že itak izredno velika in ki je najbolj prizadela mladino, ženske ter prebivalstvo na jugu. Poleg tega bi takšna politika v bistvu odpravila vse pridobitve, ki so jih izbojevali delavci lansko leto o preureditvi dopolnilne blaginje.

Zato sindikati kovinarjev poudarjajo, da ti predlogi ne morejo biti resna osnova za sočuenje med sindikatom in vlado. Sindikati bodo torej ocenili vladno politiko predvsem na osnovi odnosa do zahtev, ki so jih postavili na vsedržavni konferenci v Neaplju, na kateri so jasno povedali, da morajo biti vsi denarni ukrepi za gospodarski razvoj usmerjeni predvsem v dejavnosti, ki bodo zagotovile zaposlitev, hkrati pa omogočile preureditev industrijske proizvodnje.

Kovinarski sindikati pravijo, da je treba takoj začeti obravnavati vprašanje multinacionalnih družb v Italiji, zlasti delovanje tistih, ki nameravajo zapreti svoje obrate in poslati delavce na cesto. V tem okviru je treba upoštevati tudi sindikalni zahtevo, da vlada takoj blokirajo odpuste s dela in s tem vsako poskušajo izpolniti. Kot poročajo, se bo seja vodstva nadaljevala jutri z obravnavo stališča socialističnih parlamentarcev pri glasovanju v poslanski zbornici o zakonu o splavu.

L. S.

Seja vodstva PSI

RIM, 17. — Vodstvo PSI se je sestalo noč pod predsedstvom tajnika De Martina. Začelo je razpravljati o «socialističnem programu», ki ga bodo razglasili na prihodnjem vsedržavnem kongresu stranke. Centralni komite PSI je že soglasno odločil, da bo kongres «enotni», se pravi, da bo na njem podano enotno poročilo tujih strank. Na današnji seji vodstva, naj bi to poročilo izpolnili. Kot poročajo, se bo seja vodstva nadaljevala jutri z obravnavo stališča socialističnih parlamentarcev pri glasovanju v poslanski zbornici o zakonu o splavu.

Prvi kongres kubanske KP

HAVANA, 17. V Havani se je danes začel prvi kongres kubanske komunistične partije ob navzočnosti 3.336 delegatov, 86 delegacij tujih

Skromne možnosti za gospodarski razvoj v Italiji

PARIZ, 17. — Organizacija za razvoj in gospodarsko sodelovanje, ki ima sedež v Parizu, je objavila poročilo o predvidenem gospodarskem razvoju članice organizacije med prvimi trinajsetimi leti v drugem trimesečju 1976. Predvidevanje se naslanja na gospodarsko politiko posameznih držav. Čeprav se v poročilu omenja, da obstajajo znaki izboljšanja položaja, vzbujajo vendar veliko zaskrbljenost naraščanje brezposelnosti.

Del poročila je posvečen italijanskemu položaju. V njem je rečeno, da je Italija preživela sedaj največjo gospodarsko recesijo v zadnjih petindvajsetih letih. Po ocenah pariške organizacije, brezposelnost v Italiji v omejenem obdobju se ne bi povečala, če bodo spoštovani dosednji sporazumi o omejitvi odpuštev s dela. Glede gospodarske rasti v Italiji do konca 1976 pa ugotavljajo, da so možnosti zelo skromne zlasti zaradi pesimizma, ki vlada med italijanskimi industriji. Zato predvidevajo, da do konca prihodnjega leta se ne bo povečala za sebnna potrošnja.

Študija govori tudi o vprašanju zaposlitve in cen. Pri tem pravi, da če bodo sindikalne organizacije vodile politiko obrambe delovnega mesta, cene ne bodo skokovito naraščale. V nasprotnem primeru pa, če se bodo sindikati zavzeli za povišanje plač zaradi naraščanja življenjskih stroškov, bodo cene pod močnim pritiskom. Tudi uvoz in izvoz bo v prihodnjem letu sorazmerno skromen, predvsem zaradi skromnega povpraševanja na mednarodnem trgu. Glede inflacije študija predvideva, da se bo povečala za 11 odstotkov v prvem šestmesecju in za 14,5 odstotka v drugem šestmesecju prihodnjega leta.

POSLANSKI KOMISIJI ODOBRILO ŠE PREOSTALE ČLENE OSNUTKA

Januarja v poslanski zbornici začetek razprave o zakonskem predlogu o splavu

Leta 1980 bo moral parlament odločiti o morebitni reviziji zakona - Ko bi zakona pravočasno ne odobrili, bo KPI mobilizirala vse svoje sile za referendum - UDI priredila «dan boja»

RIM, 17. — Komisiji za pravosodje in za zdravstvo poslanske zbornice sta na današnji skupni seji odobrili še preostale člene zakonskega osnutka o splavu, o katerem bo morala razpravljati poslanska zbornica takoj po božičnih in novoletnih počitnicah, in sicer že od 13. januarja.

Danes so odobrili člene od 7 do 19, glede katerih ni bilo tako ostrih nasprotij, kot glede prejšnjih členov, predvsem členov 2 in 5. Vse člene so odobrili bolj ali manj v besedilu, ki ga je pripravila ožja komisija, razen nekaj manjših popravkov tehničnega značaja. Na predlog republikancev pa je bila odobrena tudi dodatna določba, po kateri bo zakon veljal le do 1. januarja 1980, nakar bo moral parlament odločiti o morebitni reviziji zakona o splavu. Prav ta ta namen bo moral pravosodni minister vsako leto — začeti s letom 1977 predložiti parlamentu poročilo o izvajanju zakona o splavu, tako da bosta imeli zbornici upravne elemente za ocenjevanje upravičenosti morebitnih sprememb. Obe komisiji sta na današnji seji tudi sklenili določiti za poročevalce v zbornici republikanec D'Amelia in Del Pennina ter liberalca Bozzija.

Podpredsednik pravosodne komisije poslanske zbornice Spagnoli (KPI) je po odobritvi vseh členov zakonskega osnutka dejal, da to pomeni važen korak k parlamentarni odobritvi zakona o splavu. Važnim rezultatom, ki so bili doseženi v ožjem obdobju (odprava barbarških fašističnih norm, zankanje splava kot kaznivga dejanja, največje upoštevanje za zdravje in dostojanstvo ženske, zavrnila oskrba in brezplačnost zdravnika) se je pridružil še en odločilen uspeh, in sicer priznanje široke možnosti ločanja ženske. Posl. Spagnoli je ugotovil, da se je ob tej priložnosti ustvarila v komisijah široka fronta, izrazil pa je upanje, da se bo ta fronta še razširila med razpravo v zbornici.

Podpredsednik senatne skupine KPI Di Giulio je imel danes tiskovno konferenco, na kateri je obravnaval stališče komunistov do vprašanja splava. Navzoča je bila tudi Adriana Seroni, ki vodi žensko sekcijo partije. Potem ko je orisal potek razprave v poslanski komisiji, je med drugim dejal, da se ob obstoju možnosti, da bi parlament vnesel v zakonski osnutek nekatere spremembe, da pa nikakor ne more priti do popolne liberalizacije splava. Di Giulio je tudi poudaril, da sta še socialisti, vsekakor pa je zagotovil, da se bo partija v primeru, da bi zaradi nesoglasij med strankami ali zaradi časovne stiske ne mogli odobriti zakona o splavu, borila za izvedbo referenduma. KPI bo v tem primeru mobilizirala vse svoje sile in pozivala k

odpravi fašističnih zakonov o splavu, istočasno pa se bo tudi borila proti poskusom, da bi povzročili predčasni razpust parlamenta, da bi se izognili referendumu. Glede izida referenduma je Di Giulio izrazil prepričanje, da bo prav gotovo pozitiven, da pa to še ne bo odpravilo problema priprave novega zakona o splavu.

Predsednik poslanske komisije za zdravstvo Frasca (PSI) pa je dal povsem drugačno oceno o zakonskem osnutku, kakršnega sta izdelali obe poslanski komisiji. Predvsem je Frasca polemiziral s formulacijo člena 5, ki je bil odobren z glasovi PRI, PLI in KPI ter z vzdržanjem KD in ki po njegovem ustreza logiki tistih, ki bi želeli odvzeti ženski pravico, da odloča o prekinitvi nosečnosti. Socialistični predstavnik je tudi izrazil začudenje, da so se liberalci in republikanci s svojim spreminjalnim predlogom v bistvu pridružili sporazumu med KPI in KD, ki ga je Frasca povsem negativno ocenil. Vsekakor je Frasca napovedal, da bodo socialisti nadaljevali boj za pravičen zakon o splavu, ter omenil možnost, da bi PSI utegnila glasovati v zbornici proti zakonskemu osnutku.

Tudi nekateri demokrščanski za-

stopniki (Pennacchini in Maria Eletta Martini) so dali izjave, da bi opravili vzdržanje KD na glasovanju o členu 5 zakonskega osnutka o splavu. V bistvu so trdili, da je KD sicer proti splavu, ki da po njenem mnenju mora ostati kazniv dejanje, da pa predstavlja nova formulacija člena 5 «manjše zlo».

Zveza italijanskih žena (UDI) je danes priredila v vsej državi «dan boja» za doseg pravičnega zakona o splavu. Delegacije iz raznih pokrajin so danes jutraj obiskale Montecitorio ter se sestale s predstavniki vseh strank ustavnega loka, katerim so obrazložile stališče organizacije. UDI je vsekakor mnenja, da nova formulacija člena 5 v veliki meri osvaja stališča organizacije. Delegacije so tudi poudarile nujnost, da pride do hitre odobritve zakona, tako da bi preprečili referendum.

RIM, 17. — Minister za delo Toros je odpotoval v Bruselj, kjer bo jutri predsedoval ministrskemu svetu za delo in socialne zadeve gospodarske skupnosti. Na zasedanju bodo obravnavali predvsem vprašanje enakega ravnanja z delavci ženskega in moškega spola ter ukrepe za pomoč brezposelnim delavcem v tekstilni industriji.

OB UDELEŽBI 670 DELEGATOV

Vsedržavni kongres komunistične mladine

Kongres je odprl predsednik KPI Longo - Imbeni o vprašanjih delavske in študentske mladine

GENOVA, 17. — Tukaj se je danes začel vsedržavni kongres Federacije komunistične mladine Italije. Kongresa se udeležuje 670 delegatov, ki zastopajo 134.643 članov. To je prvi mladinski kongres po julijjskih volitvah in po vstopu v veljavno delegiranih šolskih odlokov. Komunistična mladina je svoj kongres temeljito pripravila. Pred vsedržavnim kongresom so imeli 5180 krajevnih in federalnih kongresov. Kot je povedal dosednji tajnik Imbeni v svojem poročilu, so v predkongresni razpravi sodelovali tudi socialistični, republikanski, demokršljanski in drugi mladinski katoliški ter manjših levih organizacij.

Kongres je odprl predsednik KPI Luigi Longo, ki je pozdravil navzoče tuge delegacije in povabil k Po pozdravih genovskega župana in

predsednika ligurske deželne uprave je imel poročilo dosednji tajnik komunistične mladine Renzo Imbeni. V njem je obravnaval mednarodno in italijansko krizo povezano z vprašanji delavske in študentske mladine. Poročilo je bilo osredotočeno na mladinsko brezposelnost, ki je danes v Italiji zelo velika. Imbeni je zahteval, da se morajo vse politične sile v državi zavzeti za hitre ukrepe, ki bodo ustvarili pogoje za zaposlitev mladine. Zahteval je tudi spremembo zakona o vajenstvu in o strokovni usposobitvi mladincev, ki iščejo prvo zaposlitev. Imbeni je ob koncu govoril o preureditvi industrijske proizvodnje, ki mora biti povezana z industrijskim razvojem na jugu, z okrepitevijo kmetijstva in s splošno rastjo celotnega gospodarstva.

Imbeni je bežno omenil tudi vprašanje splava ter obravnaval odnose komunistične mladine z ostalimi mladinskimi organizacijami. Ob zaključku je dejal, da bi se morala mladina združiti v naporih za izboljšanje položaja v državi.

8. januarja celodnevna stavka javnih uslužbencev

RIM, 17. — Uslužbenci vseh javnih ustanov bodo stavkali ves dan 8. januarja. Isti dan bodo stavkali po nekaj ur v znak solidarnosti z javnimi uslužbenci, delavci v industriji, trgovini, prometu, terciarni dejavnosti in šole. V glavnem bodo vse te stroke stavkale eno uro. Javni uslužbenci zahtevajo od vlade uveljavitev sporazumov, ki so bili podpisani preteklo spomlad in začete pogajanje za sestavo nove pogodbe. Zahtevajo tudi povišanje plače. Med drugim zahtevajo preureditev državne uprave in določitev tako imenovane «delovne kvalifikacije».

O zahtevah državnih uslužbencev se je znela polemika med ministrom za preureditev državne uprave Cossiga in sindikalistom Marianettijem. Cossiga trdi, da sindikati, ko zahtevajo novo službeno ureditev za državne uslužbence, ne vedo kaj hočejo in do sedaj niso dali enotnega predloga, kako bi bilo treba preurediti državno upravo.

Sindikalist Marianetti odgovarja, da minister Cossiga ne govori resnice. Marianetti pojasnjuje, da vlada enostavno zavrača vse sindikalne predloge, ki se nanasajo na točno določene delovnih odgovornosti državnih uslužbencev.

NEW YORK, 17. — Lynette «Squeaky» Fromme, ki je 5. septembra skušala izvesti atentat proti ameriškomu predsedniku Fordu, je bila danes obsojena na dosmrtno ječo. Sodnik je namreč prvič aplikiral zakon, ki je bil odobren leta 1965 po umoru predsednika Kennedyja in ki določa avtomatično obsodo na najvišjo kazen v primeru atentata proti predsedniku.

V Beogradu je bila včeraj seja predsedstva zvezne konference SZDL, na kateri so razpravljali o politiki gospodarskega in družbenega razvoja države v prihodnjem letu. Uvodno poročilo je imel Marijan Rožić. Na sliki: del udeležencev seje

DANES

načrt, ki bo omogočil preureditev industrijske proizvodnje, obenem pa ustvaril pogoje za večjo zaposlitev. Opozarjajo pa, da se bodo odločno postavili proti vsakemu načrtu, ki bi s preureditvijo industrijske proizvodnje škodljivo vplival na zaposlitev. Za Jug zahtevajo takojšnje ukrepe za posamezna podjetja, ki so v težavah.

Zalozirga pri Petovljah, kjer so zaradi terorističnega atentata bili ob življenju trije karabinjerji, prihaja spet v ospredje Socialistični poslanec Loris Fortuna je z nekaterimi drugimi kolegi vlo-

DEŽELNI TAJNIK PSI O «TRISTRANSKI» KOALICIJI

KD ne bo mogla vladati v deželi z nasprotovanjem delavskih strank

Tringale in De Carli za oblikovanje začasne enobavne demokratske deželne vlade in programski sporazum v okviru strank ustavnega loka - Pesante o krizi v tržaškem občinskem svetu

Socialisti so odločno reagirali na sklep KD, PSDI in PRI, da oblikujejo v deželi «tristransko» koalicio brez socialistov. Po mnenju deželne tajnika PSI Tringaleja gre za «korak nazaj», ki ga nakazuje določena logika, saj je KD zadnje mesece oblikovala podobne centristične koalicije tudi v Vidmu, Gorici in Pordenonu. Vsekakor, poudarja Tringale, se bo KD morala zavesti, da ji ne bo mogoče upravljati deželo proti delavskemu gibanju, ki ga predstavljajo levičarske stranke.

Tringale je v svoji izjavi ponovil predlog, ki ga začasno dajejo socialisti: enobavno demokratsko deželno vlado, ki je v deželnem svetu oblikovala svoj program s sodelovanjem vseh sil ustavnega loka, brez vsake diskriminacije. Tako bi KD lahko «dostojno» počakala do kongresov strank in novega razčiščenja političnih odnosov.

Razgovori delegacije KPI z Zvezo komunistov Hrvaške

Te dni se mudi v Zagrebu, gost Zveze komunistov Hrvaške, delegacija deželne komisije KPI za Furlanijo - Julijsko krajino, ki jo vodi deželni podtajnik stranke Baracetti in jo sestavljajo Bergamas, Colli, Proserpio, Crevatin, Lovrina in Iskra.

Seje so se s člani tajništva izvršnega komiteja ZKH in na sestanku je bilo, med drugim, poudarjeno, da ustvarja nedavni sporazum med sosedama ugodne pogoje za razvoj prijateljskih odnosov na vseh področjih družbenega in političnega življenja, še posebej med deželo Furlanijo - Julijsko krajino in SR Hrvaško.

Govor je bil tudi o narodnih manjšinah in, v tem okviru, poudarjena pozitivna vloga, ki jo v Jugoslaviji ima Unija Italijanov, glede katere je poudarjeno «zgodovinsko sodelovanje» z drugimi družbeno - političnimi organizacijami.

Delegacija KPI bo na Hrvaškem štiri dni in bo obiskala, poleg Zagreba, tudi Karlovac, Reko ter Kurnovec.

VČERAJ V DVORANI AKADEMSKIH AKTOV

Podpis sporazuma o sodelovanju med tržaško in reško univerzo

Listine sta podpisala rektorja prof. De Ferra in prof. Sapunar
Ustanovljen stalen odbor za vzdrževanje medsebojnih stikov

Znanstveno sodelovanje med tržaško in reško univerzo, ki se je doseglo - od prvih stikov pred dobrih desetimi leti - odvijalo na «zasebno» pobudo posameznih fakultet, je včeraj dobilo pogodbeno osnovo. V dvorani za akademske

akte sta namreč rektor tržaške univerze prof. De Ferra in rektor reške univerze prof. Sapunar podpisala sporazum o stalnem sodelovanju med obema univerzama na raznih področjih, in sicer na področju letnih programov, izmed katerih

si bosta rektorja izmenjala prvega - to je program za leto 1976 - še pred koncem meseca januarja. Rektor reške univerze prof. Z. Sapunar je načeloval odposlanstvu, ki so ga sestavljali prorektorja dr. Servello s tehnične fakultete in v upravnih ravnanjih univerze dr. Brancato.

Po pozdravnih nagovorih, v katerih sta rektorja De Ferra in Sapunar poudarila prijateljske vezi med obema univerzama in pomen sporazuma za nadaljevanje poglavlja L. Zveza in prof. S. Cuk, dekan medicinske fakultete prof. S. Marin, dekan gospodarske fakultete prof. J. Deželin, poddekan medicinske fakultete prof. S. Vlahovič, prof. Z. Winkler s tehnične fakultete in glavni tajnik univerze I. Volaric. Z rektorjem tržaške univerze pa so goste z Reke pozdravili prorektor prof. O. Rondini, dekan gospodarske fakultete prof. C. Calzolari, dekan prirodoslovne fakultete prof. G. Costa, prof. F. S. Feruglio z medicinske fakultete, prof. A. nje medsebojnih stikov (sporazum mora ratificirati še akademski senat tržaške in znanstveni svet reške univerze, vendar sta oba že izrekli svoje polno soglasje), sta prof. I. Zuvela in prof. O. Rondini prebrala besedilo sporazuma. Z njim se univerzi obvezujeta, da bosta tesno sodelovali na vseh področjih skupnega interesa, predvsem pa na področju zdravstvenih, tehničnih, gospodarskih in prirodoslovnih ved. Sporazum določa tudi podrobnejša vprašanja, ki bodo predmet skupnega poglabljanja in znanstvenega raziskovanja: gre predvsem za ladjedelstvo, turizem, promet, pristaniške dejavnosti, zdravstvo, varstvo narave, izkoriščanje podzemskih nahajališč in razna druga gospodarska, pravna in tehnična vprašanja.

Rektor reške univerze dr. Zorislav Sapunar podpisuje listino, zraven njega je rektor tržaške univerze dr. Gianpaolo De Ferra

POUDARJENA NUJNOST ENOTNOSTI V STALIŠČIH

Šolski okraj vsaj prvi korak k samostojnosti slovenske šole

Aktiv slovenskih komunistov - Sestanek med PSI in Sindikatom slovenske šole - Izjava učiteljev in sveta dolinskega didaktičnega področja

V torek zvečer so slovenski komunisti, v glavnem občinski upravitelji in predstavniki šolskih okrajev, razpravljali o nujnosti enotnega nastopa, ki naj zagotovi slovenski šoli dejansko samostojnost, in v zvezi s tem tudi o samostojnem slovenskem šolskem okraju.

V poročilu člana tržaškega vodstva KPI Spetića in zaključkih deželne tajnika KPI Cuffara so prišla do izraza stališča, da je slovenski šoli potrebna samostojnost, ki naj ji zagotovi - tudi preko uresničevanja poudarjenih odlokov - funkcionalno in kulturno samostojnost, da ne bo samo «prevod» italijanske šole, temveč sredstvo boja za emancipacijo in razvoj Slovencev. V zvezi s tem so komunisti poudarili pomen boja za šolsko reformo in za to, da se beneški Slovencev zagotovi tudi pouk v slovenskem jeziku. Boj za samostojno slovensko šolo v naši deželi terja predvsem enotnih naporov v vseh fazah nastopanja. V tem smislu so komunisti odprti za najširše soodnaje o teh vprašanjih in menijo, da v tem skupnem nastopu moramo za slovensko šolo zahtevati nove, ustrezne in predvsem odločujoče samoupravne organe na deželni ravni, sedaj pa vsaj samostojni slovenski okraj, toda z zavestjo, da je to le prvi korak v boju za obnovu slovenske šole.

Pred dnevi so o tem razpravljali tudi na srečanju med delegacijama socialistične stranke (Pahor, Pečenko, Randaccio in Jagodic) in Sindikata slovenske šole. V zvezi s tem je bilten «Trieste socialista» objavil sporočilo, da PSI podpira zahtevo po ustanovitvi enega ali več slovenskih okrajev v Furlaniji - Julijski krajini, kot prvi stvaren korak k jamstvom za kulturno avtonomijo slovenske manjšine. PSI podpira tudi odločnost v boju za oblikovanje ustreznega deželnega samostojnega organa, katerega skrb naj bo šola s slovenskim učnim jezikom.

Svet didaktičnega področja Dolina in dolinski učiteljski zbor sta v zvezi z deželnim predlogom o po-

razdelitvi šolskih okrajev poslala deželni upravi pismi, v katerih ugotavljata najprej, da taka razdelitev ni v skladu z obstoječimi normami, poleg tega pa poudarjata, da «če bi se uveljavil predlog deželne uprave, bi se nikdar in nikjer ne mogla reševati vprašanja slovenske šole».

Zato učitelji in svet didaktičnega področja Doline zahtevajo, da se zopet preuči predlagana razdelitev in se upoštevajo posebne značilnosti, ki jih za deželo predstavljajo slovenske šole. Zahtevamo - se zaključuje pismo - da se zagotovi avtonomija slovenske šole z ustanovitvijo enega ali več samostojnih slovenskih okrajev.

USPEŠNA AKCIJA NABREŽINSKIH KARABINERJEV

V zaporu skupina razpečevalcev ponarejenih petdesettisočakov

Med aretiranimi sta tudi dve dekleti - Treba bo še ugotoviti, kje je skladišče in tiskarna bankovcev

Nabrežinski karabinjerji so delno zaključili preiskavo o razpečevanju ponarejenih bankovcev po 50.000 lir, s katerimi sta dva mladeniča plačala za pijačo in jedočo v nekem hotelu v Devinu in v nekem javnem lokalu v Nabrežini - Kamolomli. Drogadek se je pripetil pred kakim mesecem dni, od tedaj pa so karabinjerji na sledi dobro organizirani mreži, ki je razpečala za milijon in pol lir ponarejenih petdesettisočakov v casinotu in Saint Vincentu in večjo vsto v casinotu in Portorožu, manjše vsto pa so razila javnih lokalih. Skupina je bila zelo dobro organizirana: njeni pripadniki so si natančno porazdelili vloge, od posrednika do razpečevalca. Z bankovci so običajno kupovali predmete, katerih vrednost ni presegala nekaj tisočakov in s tem prisle-

Danes zaprti uradi INAM, INPS in ACI

Zaradi vsedravnih stavke uslužbencev poddržavnih ustanov, v katere spadajo bolnišnice blagajne INPS, INAM, INAIL ter avtomobilski klub ACI, bodo uradi teh ustanov danes zaprti.

Podržavni uslužbenci se že dalj časa bojujejo za sestavo prve vsedravnne delovne pogodbe. Zato jih podpirajo vse ostale sindikalne stroke. Poleg današnje stavke je sindikalna federacija napovedala novo stavko za 8. januar.

Kakor je bilo dogovorjeno že med novembrskim obiskom rektorja De Ferra in njegovih ožjih sodelavcev na Reki, bo za reden potek sodelovanja in za izvajanje skupnih pobud skrbel poseben, stalen mešani odbor, v katerem je po pet predstavnikov tržaške in reške univerze in ki ga vodi prof. I. Zuvela in prof. O. Rondini. Odbor se bo sestajal v rednih časovnih presledkih, in sicer izmenoma v Trstu in na Reki.

Poleg sodelovanja na znanstveni ravni, predvideva pravkar podpisani sporazum še vrsto drugih skupnih pobud: tako si bodo vzporedne fakultete izmenjevale študijske skupine, znanstvene tekste, zbirke učnih, učne načrte in programe. Posamezne fakultete si bodo nadalje medsebojno «pospešile» docente in tehnične osebe, organizirale bodo kongrese in znanstvena posvetovanja. Tudi kar zadeva študente pri- zbljevanja in sodelovanja: predvsem bosta univerzi dali na razpolago določeno število študijskih štipendij, poleg tega pa bo za akademske posrbljeno sodelovanje v kulturni, umetniški, športni in prostem času, posebno skrb pa bodo pristojni organi posvetili vprašanju začasnega zaposlovanja študentov na Tržaškem oziroma na območju reške regije.

Po podpisu sporazuma in ogledu prostorov gospodarske in pravne fakultete, je rektor prof. De Ferra pospremlil goste v mesto, kjer je prof. Sapunarja in njegove sodelavce sprejel župan ing. M. Spacini. Župan je izrazil zadovoljstvo nad sodelovanjem obeh ustanov ter prof. Sapunarju podaril reprodukcijo tržaškega mestnega grba.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba za varovanje INAM in ENPAS od 22. do 7. ure, tel. števil 732-627.
V predprazničnih in prazničnih dneh dnevna in nočna služba deluje nepretrgoma od 14. ure predpraznične dneve do 7. ure dneva po prazniku. To velja za varovanje INAM - INADEL - ENPAS. Dnevni poziv na telefonski številki 68-441, nočni pa na številki 732-627.

V PETEK, 19. DECEMBRA, V KULTURNEM DOMU

«Barbari» - nova premiera Stalnega slovenskega gledališča

Poglobljeni stiki med tržaškim in jugoslovanskim teatrom

V petek, 19. decembra, ob 20.30 bo v tržaškem Kulturnem domu prvič v slovenski uporabljeni dramsko delo Maksima Gorkoga «Barbari». Realizacija uprizoritve je bila poverjena ustvarjalni ekipi gostov iz bogorajskih gledališč, s čimer so se poglobili stiki med tržaškim in jugoslovanskim teatrom ter iz go- stolovne oblike prešli na raven de- stalnih stikov.

Režijsko postavitev je vodil režiser Stevo Žigon, član Jugoslovanskega dramskega pozorišča. Za tržaško uprizoritev je v skladu s svojjo režijsko vizijo priredil besedilo v prevodu Janka Modra. Scenograf je zasnoval Petar Pašić, scenograf Srbskega narodnega pozorišča, kostumi so kreirani po načrtih Božane Jovanović, znane kostumografinje televizijskih, filmskih in gledaliških uprizoritev. Glasbeni vložek je komponiral Bojan Adamič, ki je širši javnosti doma in na tujem, dobro poznan kot eden izmed utemeljiteljev jugoslovanske lahke glasbe, ki se je uveljavila prav po njegovi

zaslugi že v času NOB. Maksim Gorki, eden zadnjih velikih peres ruskega kritičnega realizma, je v «Barbari» predstavil «de- njanje» in usmratenost življenja v ruski provinci prevega desetletja sto- letja, ki je «pretreslo svet». Ob sti- ku s proo progresivno civilizacijo, se ustaljeni odnosi samovolje «mr- ačnega carstva» vzmirljivo in sprožijo veržno reakcijo tragikomčnih si- tuacij. Sočenje z možnostjo drugar- skega življenja je boleče in ne brez žrtve. Lirizem in ironičnem nasmehek obvladujeta surovost, neumnost ter primitivno pretkanost. Te, komaj slutene vrednote in besedilo «Barba- ro», je režiser razgrnil in igriv mo- žak prizorov in osvetlil predvsem tisto plat človeških značajev, ki do- minirajo v nas že vedno in povsod - torej tudi tukaj in zdaj.

Velika uprizoritev «Barbarov» je zaposlila celoten ansambel Stalnega slovenskega gledališča, ki je pomno- žen z zunanjimi sodelavci. V loku letošnjega repertoarja so «Barbari» ugrajeni v temelje posebne funkcije gledališča, ki deluje v sečiscu raz- ličnih stilnih in nacionalnih kultur- nih izpovedi.

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

Deželni prispevki za obrtniška podjetja

Deželni odbor je na zadnji seji, ki jo je vodil predsednik Comelli, nakazal vrsti obrtniških podjetij iz Furlanije - Julijske krajine po za- konu št. 17 iz leta 1970 skupen pri- spevek v višini 150 milijonov lir. Gre za prispevek, s katerim krije dežela upravlja del obresti na banč- na posojila, ki so jih najeli obrtniki za črpeno svojih delavnic, za na- bavo zemljišč in gradnjo novih o- bratov. Obrtniška podjetja, ki bo- do deležna deželnega prispevka, de- lujejo med drugimi v občinah Tol- meč, Nova Gorica, Cervinjan, Sv. Ivan ob Nadiži in Gara na Gori- skem.

Odbor je nadalje nakazal občin- ski upravi iz Ogleda in Skupnosti Nadiških dolin dvajsetletni pri- spevek v skupni višini 827 milijonov lir za izvedbo javnih del v zvezi z namestitvijo novih industrijskih obratov in obrtniških delavnic.

Deželna pomoč za brezposelne obrtnike

Deželni odbor je včeraj razpravljal o položaju 53 obrtnikov iz Tr- žiča, ki so pred časom ostali brez zaposlitve ob sečiscu trdih Lilion, Mareto in Cilifi. Na predlog odbora na delo Dal Massa je deželni odbor nakazal omenjenim delavcem po zakonu št. 43 iz letošnjega leta skupno pomoč v višini 4.000.000 lir, tako da bo vsak delavec prejel poprečno denarno pomoč v višini 75.000 lir.

DVAJAJSTI DAN ZASEDBE STROKOVNE ŠOLE

Čedalje širši odziv javnosti na zahteve slovenskih dijakov

Škerkovo vprašanje ministru za šolstvo

Dijaki slovenske strokovne šole, ki je dvajseti dan zasedajo šolo, so imeli v preteklih dneh vrsto srečanj z raznimi političnimi predstavniki, in v tem okviru tudi s samim poslancom Škerkom.

Včeraj sta predstavnika dijakov strokovne šole obiskala tudi ge- neralna konzula SFRJ v Trstu I. vana Renka in ga seznanila s pro- blematiko in položajem strokovne šole. Generalni konzul je dijakom za- gotovil svoje zanimanje za to pe- reče vprašanje slovenskega šolstva v Italiji.

Podobna srečanja so imeli dijaki zasedene šole v teh dneh tudi s predstavniki tržaških federacij so- cialistične in komunistične mladi- ne, ki so tudi zagotovili vso svojo podporo.

V zvezi z nevzdržnim položajem, v katerem poteka pouk na stro- kovnem zavodu za industrijo in o- brt «Galvani», je poslanec Albin Škerk naslovil v teh dneh interpela- cijo na ministrstvo za šolstvo. Ta položaj, ugotavlja med drugim po- slanec Škerk, ki se vleče že vrsto let in na katerega so tako dijaki, kot šolniki že večkrat opozorili pristojne oblasti, je pred kratkim prispil dijakom do korenite akcije. Dijaki so namreč pred dnevi za- sedli šolo ter priredili protestne manifestacije po mestnih ulicah, z njimi pa solidarizirajo tudi drug- italijanske in slovenske šole trža- ške in goriske pokrajine. Dijaki med drugim zahtevajo več učilnic ter osredotočenje teh prostorov v e- dem samem poslopiju; zahtevajo boljše opremljen laboratorij za ke- mijske analize z vsemi varnostni- mi napravami; obenem zahtevajo razne naprave za mehanike in druge delavnice in drugo.

V najhujšem položaju pa so dija- ki slovenskih sekcij zavoda, na- dajlje posl. Škerk in zahtevajo av- tonomijo svoje šole, svoje ravna- teljstvo ter 4. in 5. razred za o- rodne mehanike. Najboljša rešitev bi bila ustanovitev industrijskega tehničnega zavoda s slovenskim uč- nim jezikom, za katerega se slo- venska narodnostna skupnost že v- rsto let bojuje. Ob vsem tem po- slanec sprašuje ministra, kaj na- merava ukreniti, da bi prišlo čimprej do najboljše rešitve perečega prob-

V SOBOTO V ROSSETTIJU

Predstavitve knjige «Il Teatro sloveno»

V okviru gledaliških srečanj, ki jih prireja tržaški Teatro Stabile, bo v soboto ob 18. uri v mali dvorani Rossettijskega gledališča pred- stavitev knjige «Il Teatro sloveno». Nedvomno gre za pomemben dogo- dek, saj predstavlja nova knjiga, ki jo je izdala založba Marsilio iz Benetk, prvo tovrstno pobudo v I- taliji in se uvršča v proces zbliz- ževanja italijanskega naroda s kul- turnim bogastvom Slovencev.

Knjigo «Il Teatro sloveno» so u- redil Josip Tavčar, profesor in dramaturg ter predsednik upravne- ga sveta Stalnega slovenskega gledališča v Trstu, Furio Bordon, glavni in radijski režiser, ter Jo- sip Koruza, univerzitetni profesor, kritik in literarni zgodovinar iz Ljubljane, ki je sestavil zgodovins- ke note.

V okviru predstavitve knjige bo- do igralci italijanskega in sloven- skega gledališča prebrali nekaj tek- stov.

V CASNIKARSKEM KROŽKU

Zanimivo predavanje prof. Pillerija

Včeraj je bilo v popoldanskih u- rah v casnikarskem krožku izred- no zanimivo predavanje prof. Gior- gija Pillerija, letošnjega dobitnika «Zlatega sv. Justa», ki je v prepro- stih besedah in s prekrasnimi skio- pičnimi slikami in filmom prikazal že večletno raziskovanje in študij o sladkovodnih delfinih. Prof. Pille- ri raziskuje v okviru klinike v Bernu za človeško nevroptologijo, ki pa se vzporedno ukvarja z a- natomskim in biološkim študijem vodnih sesalcev, s posebnim ozirom na delfine. Razlog teh raziskav je v velikih možganih teh sesalcev, ki sicer živijo v vodi, njihov živčni sistem pa je enakovreden najbolj razvitim opicam. Ob skioptičnih si- kah je prof. Pilleri orisal lov del- finov na reki Ind in Brama Putri, prenos dveh v Svico ter zanimive zaključke, do katerih se je prišlo pri opazovanju istih v bazenu in- štututa. Za zaključek pa so prisotni lahko poslušali «pogovore» teh se- salcev.

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

Deželni prispevki za obrtniška podjetja

Deželni odbor je na zadnji seji, ki jo je vodil predsednik Comelli, nakazal vrsti obrtniških podjetij iz Furlanije - Julijske krajine po za- konu št. 17 iz leta 1970 skupen pri- spevek v višini 150 milijonov lir. Gre za prispevek, s katerim krije dežela upravlja del obresti na banč- na posojila, ki so jih najeli obrtniki za črpeno svojih delavnic, za na- bavo zemljišč in gradnjo novih o- bratov. Obrtniška podjetja, ki bo- do deležna deželnega prispevka, de- lujejo med drugimi v občinah Tol- meč, Nova Gorica, Cervinjan, Sv. Ivan ob Nadiži in Gara na Gori- skem.

LICITACIJA ZA GRADNJO ŠOLE PRI SV. SOBOTI

Tržaška občina bo v kratkem dala na dražbo delo za gradnjo nižje srednje šole v Ul. Zugnano pri Sv. Soboti. Za gradnjo je predviden znesek v višini 420.562.903 lir.

Zainteresirani morajo na tržaško občino vložiti prošnje za vabilo v roku desetih dni po objavi v urad- nem deželnem vestniku.

DRUGE VESTI NA ZADNJI STRANI

V Tržaški knjigarni so v prodaji plošče Tržaškega partizanskega pevskega zbora «Pesni medna- rodnega odporniškega gibanja».

Krožek za družbene in politične vede «PINKO TOMAŽIČ» v Trstu

Danes, 18. t. m., ob 20. uri bo na sedežu KPI na Trgu Stare mitnice (Largo Barri- ra Vecchia) 11/II večer po- svečen temi:

BENEŠKA SLOVENIJA DANES

Govorila bosta:

prof. Pavel Petricig pokrajinski svetovalec KPI v Vidmu

Dino Del Medico tajnik Zveze beneških izse- jencev

VLJUDNO VABLJENI

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE - TRST

Kulturni dom

30 let nepretrganega delovanja

MAKSIM GORKI

BARBARI

prizori iz okrajnega mesta

Prevod Janko Moder
Scena Petar Pašić
Kostumi Božana Jovanović
Glasba Bojan Adamič
Režija STEVO ŽIGON

Jutri, 19. decembra, ob 20.30

abonma red A - premierski

V soboto, 20. t. m., ob 20.30

abonma red B - prva sobota

po premieri

V nedeljo, 21. t. m., ob 16. uri

abonma red C - prva nedelja

po premieri

V ponedeljek, 22. t. m., ob 20.30

abonma red D - mladinski v

sredo

V torek, 23. t. m., ob 20.30

abonma red E - mladinski v

četrtak

V petek, 26. t. m., ob 16. uri

abonma red G - okoliški

Na splošno željo smo zaradi šol- skih počitnic tokrat dali na spo- red Mladinska abonmaja v ponedeljek in torek namesto v sredo in četrtak.

Rezervacija vstopnic od 10.30 do 12.30 vsak dan (razen nedelje), prodaja eno uro pred začetkom predstave pri blagajni Kulturne- ga doma, tel. 73 42 65.

Izleti

SPDT organizira v nedeljo, 21. t. m., avtobusni izlet s tečajem zopet na Neveško sedlo. Mestni več na raz- pologo. Odhodi iz Trsta (Foro Ulpia- no) ob 6. uri; avtobus bo peljal mi- mo Proseka, Križa in Nabrežine.

Včeraj - danes

Danes, ČETRTEK, 18. decembra

RADKO

Sonce vzhaja ob 7.41 in zatone ob 16.22. Dolžina dneva 8.41. — Lu- na vzhaja ob 16.35 in zatone ob 7.13.

Jutri, PETEK, 19. decembra

URBAN

Vreme včeraj: najvišja dnevna tem- peratura 13,5 stopinje, najnižja 10, ob 19. uri 10 stopinj, zračni tlak 992,8 narašča, vlaga 88-odstotna, ve- ter 9 km na uro, jug, nebo poobla- ceno, morje lahko razbija, tempe- ratura morja 11,6 stopinje. Padavi- ne v teku dneva 14,6 mm.

ROJSTVA IN SMRTI

Dne 17. decembra 1975 se je v Trstu rodilo 7 otrok, umrlo pa je 14 oseb.

UMRLI SO: 86-letna Orzentsia Ca- merra vd. Catalan, 71-letna Olga Cu- cagna, 28-letni Ferruccio Martini, 30- letni Giuseppe Voster, 80-letna Maria Deangeli vd. Fragiacomano, 77-letni Gio- vanni Doz, 76-letna Maria Lenarduzzi, 52-letni Giuseppe Puleo, 71-letna Elsa Genovetta Ferretto vd. Penati, 79-letna Emergenzija Ferlan vd. Se- ni, 42-letna Liana Zors pr. Guastalla, 63-letna Angela Cherini pr. Pelos, 84-letna Maria Andreassich vd. Ve- gliach, 71-letni Umberto Brezza.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 13. do 16. ure)

Biasoletto, Ul. Roma 16; Davanzo, Ul. Bernini 4; Al. Castoro, Ul. Ca- vana 11; Sponza, Ul. Montorsino 9 (Rojan).

NOCNA SLUŽBA LEKARN

SONČNE IN SENČNE PLATI BOŽIČNEGA OBIČAJA

Strogo nadzorstvo nad izvorom smrek za božična drevesca

Izračunali so, da posečejo vsako leto v gozdovih naše dežele 20.000 smrek za božične praznike

Blizajo se božični in novoletni prazniki z njimi stari običaji postavljajo in okrasitve božičnih drevesc, ki razveseljujejo predvsem otroke.

Nekateri mestni trgi so v teh dneh zadišali po gozdnih smolovih in človek ima za trenutek občutek, da je ušel mestnemu vrvežu, ko se pomika med številnimi drevesci različnih velikosti. Nekoliko manj ugodno se človek počuti, ko izve za cene. Neizprosna logika draginje, ki je krepko stisnila v svoje klešče in čedalje krepkeje stiska potrošnika, ni prizanesla niti temu običaju. Cene se namreč gibljejo od 3.000 lir za drevesce, ki ti komaj seže do kolen, do 20.000 lir ali še več za višje in lepše primerke.

Cenam navkljub pa se mali gozdiči, ki so začasno zrastle na Trgu Garibaldi, Trgu sv. Antona, na Sent-jakobskem trgu in drugod, se počasi a vztrajno redčijo. Ljudje kupujejo smreke kot nekdanj.

Kot je vse to prijetno za oko, tako prinaša ta navada vsako leto tudi nevšečnosti. Z njimi se ubada predvsem deželno ravnanstvo za gozdarstvo. Izračunali so, da posečejo vsako leto v gozdovih Furlanije - Julijske krajine 20 tisoč mladih smrek, ki za nekaj dni krasijo stanovanja, nakar jih odvržejo v smeti. Res je, da ta pojav ne vzbuja posebne zaskrbljenosti, ker večino teh rastlin posejajo pri čiščenju pregošnih gozdov, kar je pravzaprav koristno delo, precejšen odstotek mladih smrek pa pride na tržnice po drugacini poti. Posejajo jih namreč brez dovoljenja in v takih krajih, kjer uničujejo naravo.

Da bi preprečili ta pojav, je deželno ravnanstvo za gozdarstvo tudi letos odredilo strogo varnostno službo. Gozdni čuvaji bodo budno pazili, da ne bi kdo sekal na prepovedanih krajih, obenem pa bodo preverjali, če imajo vse pošiljke božičnih drevesc predpisano ozna-

ko. Vse posekane rastline bodo morale namreč imeti poseben žig, ki ga daje deželno ravnanstvo za gozdarstvo. Poseben pečat bodo morala imeti tudi drevesca, ki jih bodo uvozili iz tujine.

OD 2. JUNIJA 1976

Prepovedano kajenje v javnih lokalih

Tje dni je bil v uradnem vestniku objavljen zakon, ki prepoveduje kajenje v javnih lokalih. Zakon bo stopil v veljavo čez 180 dni, to je 2. junija.

Seznam lokalov, v katerih bo kajenje prepovedano, vsebuje bolnišniške sobe, šolske učilnice, vsa javna prevozna sredstva razen vlakov, v katerih bodo posebni kupeji, namenjeni kadilcem, čakalnice na postajah, pomorskih postajah in letališčih, lokale, v katerih so javne prireditve in javne manifestacije, ki obdružujejo gledališča, plesne dvorane, knjižnice, čitalnice in muzeje. Lastniki lokalov bodo lahko prejeli dovoljenja, ki preključujejo to odred-

bo, le, če bodo lokali opremljeni s primernimi klimatskimi napravami. Kadilci, ki bodo kršili ta zakon, bodo morali plačati globo od 1.000 do 10.000 lir.

Na svojem sedežu v Ul. Colautti 6 se bo drevo ob 20.30 sestala rajonska konzula za Sv. Vid in Staro mesto, Razpravljala bo o programu za prihodnje leto.

V Idriji se pripravljajo razstava A. Černigoja

Galerija Idrija bo spomladi prihodnjega leta priredila študijsko retrospektivno razstavo Avgusta Černigoja. Posebno pozornost bo posvetila njegovemu zgodnjemu obdobju, ko se je ukvarjal s konstruktivizmom (1921-1930). Zato naprošamo vse, ki posedujejo njegova dela iz kateregakoli obdobja, posebno pa iz zgodnjega časa, naj o tem obvestijo Mestni muzej Idrija, Prelovcova 9, telefon (065) 86-135 ali Arhitekturni muzej v Ljubljani, Karunova 4, telefon (061) 21-538.

ZARADI POMANJKANJA USTREZNIH PROSTOROV

Bo filozofska fakulteta prekinila svojo dejavnost?

Poziv akademskim in javnim oblastem

Na tržaški filozofski fakulteti vre. Prejšnji teden so študentje na svoji skupščini proglasili »stanje pripravljenosti« na ostrejša nastope, tokrat pa se jim je pridružil »svet fakultete«, se pravi njen izvoljeni pravno-didaktični organ.

V ospredju zanimanja so sedaj problemi v zvezi z razpoložljivostjo ustreznih prostorov, saj je fakulteta že doslej bila pretesna, odkar pa je razširila svojo dejavnost in poglobila sistem študija s seminarji, raziskovalnim delom in podobnim. Posebno pereče pa je vprašanje prostorov postalo, odkar je bil v okviru fakultete odprt tudi tečaj zgodovine, dejansko prava fakulteta za zgodovino s petimi študijskimi smerni.

Fakultetni svet ugotavlja, da se akademske oblasti sploh niso pozanimale za vprašanje novih prostorov, medtem ko javne oblasti spijo. Odlod zahteva, naj se vprašanje uredi čimprej, po možnosti v nekaj mesecih, z nabavo novih prostorov tam, kjer pač so: v bližini sedanega sedeža fakultete, v bližnjih neizkoriščenih ali zaprtih hotelih itd.

V nasprotnem primeru, sporoča fakultetni svet, bo fakulteta prisiljena prekiniti vso svojo dejavnost.

Zaradi postavljanja plinske napeljeve je tržaški župan odredil začasno prepoved prometa v Ul. Cossa, in sicer na delu od Ul. Carpineto do Ul. Vigneti.

Ker v Ul. Vergerio postavljajo novo stavbo, je tržaški župan začasno prepovedal parkiranje v bližini gradbišča (pred hišno številko 9). Prepoved velja ob delavnikih od 8. do 17. ure.

KRZNA

SUPER ELEGANTNI MODELI VIŠJA KAKOVOST

MERE JOJICEV OD 42 DO 54

NAŠI KVI

VELIK PRIHRANER

PELLICCERIA CERVO

TRST TEL. 796-301

Viale XX Settembre št. 16/III

NOVI zastopnik

RENAULT

vam na razpolago

F. ZAGARIA

Trst, Trig Sansovino 6

tel. 725-300

SERVIS IN REZERVNI DELI

Ul. Lazzaretto Vecchio 24

tel. 62853-4

GORIŠKI DNEVNIK

RAZVESELJIVA VEST IZ RIMSKEGA SENATA

Zakon o prosti coni za Gorico in Sovodnje včeraj odobren

Prišel bo veljati 1. januarja 1976 in bo trajal deset let

Senatna komisija je včeraj dopolnjevala na zakonodajni ravni odobrila vladni zakonski osnutek za podaljšanje zakona o prosti coni za Gorico in Sovodnje za nadaljnjih deset let. Vest je v včerajšnjih dopoldanskih urah sporočil iz Rima senator Michele Martina. Vladni zakonski osnutek je prejšnji teden odobrila tudi komisija poslanske zbornice. Z zaključkom parlamentarnega itra je zakon odobren ter bo prišel veljati 1. januarja 1976.

Vest so z zadovoljstvom sprejeli gospodarski krogi in tudi vsi občani, ki živijo na območju proste cone, se pravi na ozemlju med državo in mejo ter rekama Soča in Vipavo. S podaljšanjem ugodnosti, ki jih prinaša zakon o prosti coni, se namreč podaljšujejo materiali pogoji za nadaljnje obratovanje nekaterih tovarn za proizvodnjo alkoholnih pijač in slaščic, ki so nastale prav na podlagi kontingentov sladkorja, kaka, alkohola in drugih surovin proste cone pred približno 25 leti. V novi zakon pa so bile vnešene, v primerjavi s prejšnjim, spremembe list kontingentiranega blaga ter so bile povečali brezcarinski uvoz mesa, zvišali se bo tudi kontingent pogonskega goriva (od prejšnjih 10.000 ton se bo količina zvišala na 15.000 ton letno) kar pomeni, da bodo lastniki vozil kljub povečanju vznožja parka prejemali zadovoljivo količino bencina po ugodnih cenah. Bolj kot bencin pa je iz gospodarskih razlogov pomembna nafta, pogonsko sredstvo za tovarnjake, ki jih je veliko tudi v Gorici. V novem zakonu je bilo poskrbljeno za potrebe tekstilne industrije, ki je zašla v krizo zaradi vse večje konkurence držav v razvoju in njihovih proizvodov izdelanih s cenejšo delovno silo. Letno bodo uvozili net milijono kg bombaža in bombažnih tkanin in umetne tkanine.

Na podlagi poprejšnjih zakonov sta občin Gorica in Sovodnje predlagali prelevmanje na blago prodano na svojem ozemlju. Občina Sovodnje si je to pravico priborila razmeroma kasno, pred nekaj leti šele, in si na takšen način občutno popravila svoje občinske finance, toliko je res, da so bile Sovodnje zaradi sredstev iz proste cone ena izmed redkih, če ne celo edina občina v naši pokrajini (Grazdeč si je »popravil kosti« s turizmom), ki že nekaj let zaključuje poslovno leto z uravnoteženim obračunom.

Z novim zakonom bosta Gorica in Sovodnje izgubili pravico do pobiranja posebnih pristojbin, pač pa bosta posej prejela nekaj znesek iz prelevmanov kot sta ga prejeli v letu 1975. Ta znesek je lahko za 5 odstotkov višji.

Upravo proste cone so zaupali odboru trgovinske zbornice, ki ga bodo spopolnili s šestimi predstavniki občinskega sveta v Gorici, od katerih bodo štirje pripadali večini in dva manjšini, enega predstavnika občine Sovodnje ter enega predstavnika pokrajinske uprave.

S sredstvi, ki jih bo s pobiranjem prelevmanov ustvarjala prosta cone, bodo napajali sklad za razvoj Gorice, iz katerega bodo črpali sredstva tudi za izgradnjo infrastrukture na mejnem prehodu štani-drež. Podaljšanje zakona o prosti coni je bilo torej sklenjeno v ugodnem trenutku za Gorico, saj se prav v teh dneh v mešani komisiji dogovarjajo o izgradnji mejnega prehoda ter bi morali po zadnjih odločitvah te komisije pričeti z gradnjo objektov na tem prehodu konec prihodnjega junija ter omogočiti njegovo izročitev namenu najkasneje jeseni 1977. leta.

Prav gotovo ne pretiravamo, če zabeležimo, da gre za dve pomembni odločitvi, ki sta se srečno ujeli v zelo ugodnem trenutku za Gorico, saj predstavljata prosta cone in pa večje odpiranje meje najbolj stvarni osnovi za razvoj obsoškega mesta.

V Novi Gorici sestanek med PSI in SZDLS

V Novi Gorici sta se v torek sestali delegaciji občinske konference Socialistične zveze delovnega ljud-

stva Slovenije in goriškega mestnega odbora Socialistične stranke Italije. Na sestanku sta vodji delegacij Lojze Lah in Marko Waltritsch prikazala politični položaj na obeh področjih. Predstavnik SZDLS je prikazal vlogo, ki jo ima socialistična zveza v jugoslovanskem samoupravnem sistemu, ki se je udril po lanskem in letošnjem uveljavitvi novih ustavnih določil, vdrja goriške delegacije pa je prikazal politični položaj na Goriškem in v državi ter novo vlogo, ki jo z alternativno politiko sosednjemu načinu vladanja skušajo imeti socialisti v italijanski družbeni realnosti.

Preceje je bilo nato, v posegih drugih članov delegacij, govora o potrebi po izmenjavanju izkušenj na vseh ravneh. Poudarjen je bil tudi nov moment, ki nastaja po podpisu pogodbe v Osimu, za še bolj mirno in skladno življenje in sodelovanje o meji, poudarjena je bila aktivna vloga jugoslovanske nevršenosti v svetu. S strani zastopnikov PSI je bila poudarjena važnost jugoslovanskega samoupravnega eksperi-

menta, za katerega se v zahodnem svetu zavzemajo nekatere socialistične sile, Francozi v prvi vrsti. Izdelan je bil s tem v zvezi tudi okvirni program o sodelovanju in medsebojnem informiranju.

V delegaciji goriške PSI so bili poleg vodje delegacije še dr. Vladimir Nanut, dr. Gerardo Amante in Dino Perazza. V delegaciji občinske konference SZDLS pa so bili, poleg predsednika, še Vili Pahor, Slavko Velikonja, Marija Vogelink, Rajko Korenč in Stanko Murovec.

Produkcija Glasbene matice v Sovodnjah in Gorici

Sola Glasbene matice v Gorici priredi danes in jutri dve notranji produkciji svojih gojencev. Prva produkcija bo drevo, ob 20. uri, v Kulturnem domu v Sovodnjah, druga pa bo jutri, v petek 19. t.m., ob 20. uri, v šolskih prostorih v Ulici Malta 2 v Gorici. Vabljeni so starši in prijatelji.

PO NEDELJSKIH VOLITVAH

Nova sestava raznih svetov na slovenskih srednjih šolah

Obnovljeni so bili sveti na trgovski šoli in srednji šoli «Ivan Trinko»

Poročali smo že o nedeljskih volitvah v razne svete na dveh goriških slovenskih šolah. Danes objavljamo rezultate teh volitev.

Na slovenski trgovski šoli je od 89 staršev volilo 72, od 53 dijakov pa jih je prišlo na volišče 40. V zavodni svet so bile volite samo za dijake, ki so izvolili svoje tri zastopnike. Ti so Zarko Grilj, Karel Mikul in Lilijana Semolič. V disciplinski svet so starši izvolili Ernesta Semoliča, njegov namestnik je Maks Nanut, dijaki pa Marijana Bevcarija, njegov namestnik pa je Doriana Devetak.

V razredne svete so bili izvoljeni: 1. razred: Jožef Gogetlet in Almir Brajnik za starše, Manuela Černic in Renza Pellesson za dijake; 2. razred: Anton Berlot in Ivana Perini za starše, Ljilj Rožič in Marino Pelicon za dijake; 3. razred: Danilo Čotič in Edvard Bensa za starše, Adrijana Petejan in Vida Čijan za dijake; 4. razred: Emil Mikul in Maks Nanut za starše, Jožef Klančič in Karel Mikul za dijake.

Na nižji srednji šoli «Ivan Trinko» se je na zavodni svet javilo na volišče 309 staršev od skupnih 467. Večinskih glasovnic je bilo 192, neveljavnih 77, belih 40. Izvoljena je bila v zavodni svet edina prijavljena kandidatka enotne liste Vida Pahor por. Cotar. Zamenjala je odstojev šega starša, člana tega sveta. Drugih pet članov je ostalo nezpremenjenih. Tudi profesorji so morali zamenjati tri od svojih šestih zastopnikov v zavodnem svetu, ker so prejšnji člani dali ostavko. Volilo je 18 od skupnega števila 23 profesorjev. Izvoljeni so bili na novo Helena Knez por. Di Battista, Vladimir Klanjšček in Nada Hmeljak por. Rojce.

V disciplinski svet sta bila izvoljena Andrej Kosič in Marija Lenardič por. Mermolja, namestnika pa bosta Ivo Bolčina in Edmund Košta, vsi kot zastopniki staršev. Profesorji pa so v ta svet izvolili kot svoja zastopnika Silvana Kerševana in Alda Rupla, namestnika pa sta Dragotin Butkovič in Xenia Vižintin por. Kocjančič.

V razredne svete pa so bili izvoljeni naslednji starši: 1. A: Olga Černic por. Fait, Andrej Gogetlet, Valentin Terčič, Marij Vižintin; 1. B: Bruno Feri, Silvija Stanič por. Princič, Marija Rešič por. Kaučič, Magdalena Mačus por. Princič; 1. C: Irena Vetrh por. Bertolini, Karel

Butkovič, Ljubka Pisk por. Zavadlav, Teodor Terpin; 1. D: Marija Marc por. Jarc, Valentin Devetak, Jožica Makuc por. Devetak, Ana Jerončič por. Cijani; 11. A: Cirila Valas por. Gomišček, Donat Devetak, Nada Komjanc por. Sanzin, Marko Waltritsch; 11. B: Roza Kriznič por. Orzan, Adele Devetak por. Dornik, Magdalena Princič, Ciril Terpin; 11. C: Tatjana Čuk por. Grusovin, Jožef Ferfolja, Lidija Petejan por. Vižin, Fides Maligori por. Paulin; 11. D: Aleksandra Mikul por. Bavcon, Dušan Pelicon. Dragica Vižintin por. Tabaj, Jožica Makuc por. Devetak; 111. A: Edmund Košta, Jožica Pavletič por. Monti, Jožef Salomon, Tomšič, Jožef Čerj, Jožef, III. B: Albin Kozman, Wanda Roje por. Marcosio, Nikolaj Mermolja, Karel Lavrenčič, III. C: Erana Tomšič, Anton Benas, Stanislava Čermelj por. Rustja, Marija Kuk por. Kobal; 111. D: Jožef Maraž, Ivan Kovc, Anton Mladen Uršič, Karel Boneta.

Jutri seja pokrajinskega sveta

Goriški pokrajinski svet se ponovno sestane jutri zvečer ob 18.30. Na dnevnem redu so številne točke, med katerimi naj omenimo razpravo o proračunu za leto 1976 ter obračun za letošnje leto. Na predlog PSI in KPI bodo govorili o nedavnem podpisu zakona o prosti coni. Na predlog omenjenih političnih skupin bodo jutri zvečer obravnavali tudi vprašanje IV. razreda slovenske trgovske šole v Gorici ter bodo imenovali člane raznih komisij.

Pravilnik natečaja «Dia Primorska 75»

Slovenski fotografski klub «Skupina 75» in revija «Dana» bosta pripravila primorsko razstavo barvnih diapozitivov «Dia 75». Za vse, ki se nameravajo udeležiti natečaja, objavljamo v celoti pravilnik:

Pravico udeležbe imajo vsi ljubitelji fotografije.

Vsakdo lahko predstavi največ 6 diapozitivov.

Na okvirju je treba označiti: a) zaporedno številko diapozitiva in naslov dela; b) priimek in ime avtorja; c) v spodnjem levem kotu ozna-

PREVEČ UR NA NIŽJI SREDNJI ŠOLI

STARŠI SO ZA UKINITEV POPOLDANSKEGA POUKA

Pismo doberdobskega županu, da bi posredoval pri pristojnih oblasteh

Starši doberdobskih dijakov, ki obiskujejo nižjo srednjo šolo «Ivan Trinko» v Gorici, so vsak dan bolj zaskrbljeni zaradi težav, ki nastajajo, ko morajo njihovi otroci skoraj vsak dan ostati cele dneve v Gorici zaradi popoldanskega pouka. Na sestanku, ki je bil prejšnji dan, so starši doberdobskih otrok sklenili, da pošljejo pismo županu Andreju Jarcu, da bi z njegovo pomočjo premostili to nelahko oviro.

V pismu, ki so ga v vednost poslali tudi našemu uredništvu, ugotavljajo, da odhajajo njihovi otroci od doma že ob 7.40 ter da se dvakrat, oziroma trikrat tedensko vračajo domov okoli 19.30, dijaki iz Dola in Jamelj pa se vrnejo nekaj časa prej. Večkrat se dogaja, ugotavljajo starši, da predvideva popoldanski pouk neobvezne predmete. Tak način pouka, ko so med drugim dijaki v popoldanskih urah, ko ni pouka, prepušteni sami sebi, pa vsekakor škoduje oblikovanju dijakove osebnosti kakor tudi šolskim izidom. Poleg tega je jasno, da se dijaki v večernih urah ne morejo več s takim uspehom posvečati študiju. Starši doberdobskih dijakov opozarjajo, da bodo vzeli vse potreb-

ne ukrepe, če ne bo prišlo do rešitve tega vprašanja.

Brez dvoma, kot velja tudi za doberdobske dijake, velja tudi za vse druge dijake in še posebno za tiste, ki se v Gorici vozijo iz drugih vasi, saj s samim prevozom izgubijo veliko časa. V pristojnih krogih se je že večkrat govorilo o ukinitvi popoldanskega pouka s tem, da bi škričli jutranjo učno uro. K temu naj sedaj dodamo še težave, ki se bodo (če) pridružil z novim letom zaradi pripravljenosti prevozov in bomo ugotovili, da je položaj zelo slab in predstavlja zaskrbljenost ne samo doberdobskih marveč vseh staršev in vse javnosti.

Krminski občinski svet za slov. šolski okraj

Občinski svet v Krmnu je sinoči z večino glasoval resolucijo, v kateri izraža zahtevo po slovenskem upravnem šolskem okraju.

V soboto

slavje SPD

Že sedaj obveščamo planfne in druge, da bo Slovensko planinsko društvo proslavljalo v soboto, 20. decembra, v Prosvetni dvorani v Gorici 30. obletnico obnove. Ob isti priložnosti bodo razvili društveni prapor. Priredili bodo tudi kulturni program.

Popravek. V zvezi z obvestilom o filmskem večeru na Vrhu, ki je bilo objavljeno v našem listu v torek, obveščamo, da gre za ne-ljubno pomoto. Predavanja ne bo objavljeno je bilo obvestilo za večer, ki je že bil prejšnji mesec.

Nov koledarček Zelenega križa

Tudi letos je goriški Zeleni križ poskrbel za raznovrstno ličnega koledarčka, ki ima na naslovni strani sliko arhitekta Guglielma Rivasia, ki simbolično prikazuje žensko, ki prosi za pomoč.

Kot vsako leto, prinaša tudi tokrat koledarček Zelenega križa vrsto zanimivih podatkov. V njem lahko dobimo vozni red mestnih avtobusov, seznam vseh goriških ulic in trgov, urnik lekarn ter številne nasvete za prvo pomoč.

Šolske vesti

Ravnateljstvo učiteljskega «Simon Gregorčič» v Gorici sporoča, da bo danes, 18. t.m., ob 18. uri v prostorih risalnice roditeljskega sestanka. Starši dijakov ali njihovi namestniki so vabljeni, da se sestanka udeležijo.

Kino

Gorica

VERDI 17.15-22.00 «Shampoo», W. Beatty in J. Crispine. Barvni film. Mladini pod 18. letom prepovedan. CORSO 17.15-22.00 «Il temerario», R. Redford in S. Sarandon. Barvni film. MODERNISSIMO 17.30-22.00 «Le due inglesi», J. P. Leod in K. Mirkham. Barvni film. Mladini pod 18. letom prepovedan. CENTRALE 17.00-21.30 «Il pappone infuriato», J. Dufilho in C. Laure. Barvni film. Mladini pod 18. letom prepovedan. VITTORIA 17.00-22.00 «Massaggiamenti», piano, massaggiamenti dolce, G. Ward in A. Davion. Barvni film. Mladini pod 18. letom prepovedan.

Tržič

EXCELSIOR 16.00-22.00 «Farfallone», F. Franchi in C. Ingrassia. Barvni film. PRINCIPA 17.00-22.00 «L'insoddisfatto», Barvni film.

Nova Gorica

SOČA «Graf Yorga vampir», ameriški barvni film ob 18.00 in 20.00. SVOBODA «Bukanerosi - pirati južnih morij», ameriški barvni film ob 18.00 in 20.00. DESKLE «Najeta zaročenka», nemški barvni film ob 19.30.

Včeraj-danes

Iz goriškega matičnega urada ROJSTVA: Antonio Cattalini, Cristina Bena, Federica Maguolo. SMRTI: 70-letnica upokojenec Willi Wilfinger, 87-letna gospodinja Maria Culot vd. Piculin, 87-letni kmet Giuseppe Piccholin, 75-letna gospodinja Maria Gerin, 85-letna upokojenka Stefania Lazar por. Langlo.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna Marzini, Korzo Italija 89, tel. 24-43.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽICU Danes ves dan in ponoči je v Tržicu dežurna lekarna San Nicolò, Ul. I. Maggio, tel. 73-328.

Ob boleči iztubi draga očeta izrekaše dijaki liceja «P. Trubar» svoje najlepše sožalje profesorici Katarini Fagnan.

Čitajte PRIMORSKI DNEVNIK

S. S.

NAŠE BOŽIČNO DARILO!

Moški plašči, jope, jopiči	popust 20%
Ženski plašči, kostimi, jope in jopiči	popust 20%
Otroški plašči, jope in jopiči	popust 20%
Plašči in jope iz umetnega krzna	popust 20%
Krzneni plašči iz nerza, perzianerja, bobra in oposuma	popust 20%
Vsi neoznačeni artikli konfekcije	popust 10%

izredne ponudbe ob zaključku serij:

Ženski oddelek	popust 50%
Oddelek pletenin	popust 50%
Moški oddelek	popust 50%
Športni oddelek	popust 50%
Oddelek ženskih jop iz imitacije kože	popust 50%

N.B. Navedeni popusti absorbirajo vse druge popuste.

CONFEZIONI
Godolina

UL. CARDUCCI 10 - UL. ORIANI 3

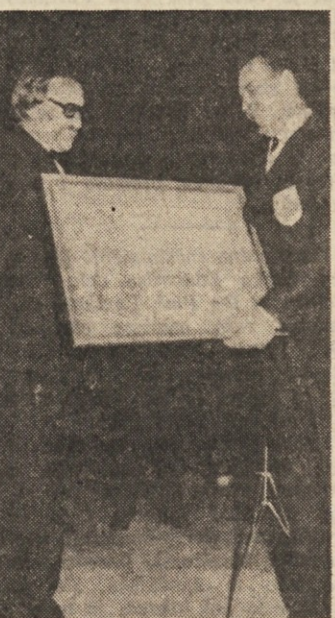
Nagrajenci na proslavi v Doberdobu

Mirko Frandolič

Rado Lakovič

Silvan Krizmančič

Na sobotni svečanosti, ob 30-letnici ustanovitve prosvetnega društva «Jezero», so v Doberdobu počastili

nekatero zaslužne člane, s tem da so jim izročili priznanja in častne izkaznice. Nagrajenci so bili Mirko Frandolič, ki je bil prvi predsednik

društva, Rado Lakovič, ki je bil prvi pevovodja, in Silvan Krizmančič, sedanjí pevovodja.

OD DANES DO PRIHODNJEGA TORKA

Kubanski komunisti zbrani na kongresu

Revolucija brez revolucionarne stranke - Stare tradicije - Preroška napoved - Celih 17 let »brezpravnega« delovanja - Ni bilo časa za to

HAVANA, 17. — Od danes pa do prihodnjega torka, 23. decembra, bo v glavnem mestu Kube prvi, ustanovni kongres Komunistične partije Kube, partije, ki je praktično že sedemnajst let na oblasti, ki pa je hkrati v bistvu stara petdeset, in istočasno komaj deset let. Da bo bralcu vsaj približno jasno, kaj ta čudna zgodovina pomeni, se moramo na kratko vrniti v preteklost tega otoka, ki postaja čedalje bolj zanimiv ne le za ožje karibsko območje, pač pa za širše ameriško področje. Gre namreč za »rdeti« otok, ki bi bil moral že zdavnaj »izginiti« oziroma spremeniti barvo, pa vendarle vztraja, kljub pritisku »severnega velikan«, ki je bil primoran priznati dejansko stanje na tem zemljepisnem območju in se sprizgajati z »rdeti« sosedom.

Kubanski pesnik in filozof Jose Martí je znan tudi kot »apostol« kubanske revolucije in hkrati preok kubanskega razvoja. Za konec preteklega stoletja je ustanovil Revolucionarno stranko kubanske neodvisnosti, vendar pa kmalu padel v boju proti španskim kolonialistom. »Apostol« ni bil le borec za neodvisnost svojega otoka izpod španske nadoblasti, pač pa se je zavzemal tudi za revolucionarno preobrazbo Kube, kajti »obstaja stvar na nevarnost, da špance nekoč za menjajo na našem otoku ameriški neokolonialisti«, kot je zapisal pred sedemdesetimi leti in več.

Pred petdesetimi leti pa je bila ustanovljena kubanska komunistična partija, ena prvih komunističnih partij na latinskoameriški celine. Kmalu je pritegnila na svojo stran malone vse kubanski proletarijat in Kuba je bila na tem, da doživi prvo socialistično revolucijo v »novem svetu«. Toda »velikan« se »severa«, oziroma njegovim predstavnikom na Kubi je uspelo, da so revolucionarno gibanje zadušili.

Minilo je tako dolgo dolgo let, dokler ni prišlo do znanega dogodka, ki je spremenil tok Kube in postal zgodovinski datum. Gre za »26. julij«, ko je Fidel Castro s svojimi 130 pristasi napadel »Moncado«, doživel v spopadu z Batistaovo policijo poraz in se moral umakniti v gore, od koder pa se je začela nova revolucija na Kubi. Fidel Castro je odšel »v partizane«, v Sierra Maestra s samimi 80 borci, ker so mu drugi padli. Preostanki stare kubanske komunistične partije so na osvobodilno gibanje Fidela Castra in na njegov boj proti tedanjim oblastem gledali z določnim sumom. Toda v Sierra Maestri se je dejansko začela revolucija, »revolucija, ki je praktično zmagala brez revolucionarne politike partije«.

Kot je znano, je Fidel Castro po gibanju tedanja oblast in s svojim gibanjem »26. julij« izpolnil politično in upravno praznino, ki je zavladala na Kubi po zrušenju oblasti diktatorja Batiste. Pravzaprav so se gibanju »26. julij« pridružili še »Revolucionarni direktorij 13. marca«, ki so ga sestavljali kubanski visokofunkcionarji, ki »Narodna socialistična partija Kube«. Jeseni leta 1961 pa je iz vseh teh treh gibanj nastalo novo gibanje IRO to se pravi »Integrirana revolucionarna organizacija«, ki pa je kmalu začela doživljati notranje sektaške spore in je zato spomladaj 1962. leta prišlo do ustanovitve Združene stranke socialistične revolucije Kube. Osnova za to stranko je bila v bistvu osnova prejšnje stranke, vendar je v gibanju prišlo do določnih razčlenitev, od odstranitve posameznih ljudi in do obnove vodilnih kadrov. Toda razvoj političnega gibanja se ni ustavil niti tu. Obilna tri leta pozneje, 3. oktobra

1965 so na Kubi ponovno ustanovili Komunistično partijo Kube, v kateri so, kot je rekel tedaj Fidel Castro, »našli svoje mesto vsi pravi kubanski revolucionarji in z njimi vse revolucionarne tradicije Kube«.

Kakor je znano, Fidel Castro ni imel nikakršnih neposrednih zvez in stikov niti s Komunistično partijo Kube, niti z marksizmom, in vendar je bilo njegovo gibanje revolucionarno. Nekateri kubanski revolucionarji so trdili, da je Fidela Castra sam razvoj in deželi privedel v komunistično partijo. Ta razlaga sicer ni kdove kako marksistična, vendar jo sprejememo. V bistvu je s tem nastala nova KP Kube, ki pa ni nikoli zanikala svojih zvez z revolucionarnim gibanjem, ki je izhajalo iz stare komunistične partije, ki je bila ustanovljena na Kubi pred petdesetimi leti. In vendar ima ta partija te dni svoj prvi, reiki bi ustanovni kongres.

Pa ne le to, da KP Kube, ki obstaja že deset let in je na oblasti prav toliko časa in še več, ni imela še svojega prvega kongresa. V tej deželi še ni bilo niti volitev, pa čeprav je Castrova revolucija zmagala že pred sedemdesetimi leti. Se več, Kuba Fidela Castra ni še došla niti nove ustave.

Na vse to Kubanci pravijo in tega jim ne more nihče oporekati, da so imeli v tem času, v sedemdesetih letih po osvoboditvi veliko drugih bolj nujnih vprašanj. Po zmagi revolucije in še posebej po proglasitvi socialističnega značaja revolucije se je Kuba znašla kot tarča najbolj mračnih sil vsega ameriškega sveta. Najprej so začeli s politično ekonomsko blokado, nadaljevali so s popolnim političnim bojkotom, sledili so napadi ali vsaj poskusi napadov, pa tudi sama izkrcanja na kubanskem otoku, kakor je znano, je severnoameriška obveščevalna služba, proslula CIA kakih desetkrat poskušala napraviti na Fidela Castra atentat in to na najbolj perfidne načine. O tem je bil govor še pred nedavnim in to so priznali celo v vrhovih ZDA, in sami Beli hiši. To se pravi, da ta leta, da doba po zmagi revolucije zares ni bila kdove kako primerna za formalno institucionalizacijo partije in preko tega tudi nove družbe kot celote.

Razen tega je bilo v vrstah kubanskega vodstva, zanesenega v revolucionarnem ognju in navdušenju, tudi veliko več elana za rušenje stare Kube. Hkrati pa so isti ljudje sproti ustanavljali in gradili novo Kubo, pa čeprav niso novemu dajali tudi nekih formalnopравниh oblik, ker kubansko ljudstvo v resnici tega ni niti zahtevalo, pač pa je rade volje sprejemalo vse, kar je prihajalo novega.

Sicer pa je to tudi razumljivo. Nova Kuba je dozorevala v izredno mučnem razdobju in v težkem procesu gradnje socialistične družbe, ki je primerna za njene razmere. Kubanci so se resnično veliko učili na lastnih napakah, vendar smemo danes brez oklevanja trditi, da je kubanska revolucija stopila že v svojo zrelo dobo in za njo ni bilo pričakovati, kot menijo, se kje v njeni zemljepisni okolici, da bi se Kuba vrnila »na pravo pot«, ker bi Fidelu Castru in njegovim tega ne dovolilo kubansko ljudstvo.

V tem smislu je treba danes gledati na sedanjí kongres komunistične partije Kube, ki si te dni postavlja svoje formalnopravne okvire in začrtuje pot za prihodnost. Gre prav gotovo za novo etapo v razvoju gibanja in države, gibanja, ki šteje 180.000 članov, ki pa lahko upravičeno govori v imenu milijonov prebivalcev socialistične Kube.

V Benški Sloveniji je veliko starega: na sliki stari mlin za mletje jabolk

PRED PREMIERO V TRŽAŠKEM STALNEM SLOVENSKEM GLEDALIŠČU

Režiser »Barbarov« Žigon iz Ljubljane do Beograda

Po materi izhaja pravzaprav iz Trsta, vendar se je rodil v Ljubljani odkoder je šel na šolanje v Leningrad, od tam pa pristal v Beogradu

Stevo Žigon

Žigonov rod izhaja po materi strani iz prave tržaške proletarske družine. Rodil se je v Ljubljani leta 1926, še kot otrok pa je z materjo večkrat prihajal v Trst k sorodnikom na obisk. Njegova navezanost na naše mesto izvira iz dveh elementov: iz posebne atmosfere in svojevrstnega ritma življenja ter iz osebnih rodbinskih usod, stankih v zatišju nenehne boja za eksistenco.

Stevo Žigon spada med vrhove jugoslovanskih gledaliških umetnikov. V mnogih iglarskih likih je podal edinstvene kreacije, zablestel je v filmu in na televiziji, se z velikim uspehom preizkusil v režiji. Čez življenjsko usodo je uveljavil svoj stil, se dosledno opredelil trdim načelom ustvarjalnega procesa in izlast zvest bolečemu nemiru nenehne iskanja in izpopolnjevanja. Umetnik je nenehno splet vsehstranskih življenjskih komplement. V Stevu Žigonu sta spleti prihaja še bolj do izraza v obliki fenomena jugoslovanskih magistratur.

V letih 1946-48 je študiral na Igralski akademiji v Leningradu. Tja je odšel po prvem semestru študija na Ljubljanski akademiji. Ko je odhajal iz Ljubljane, je v sebi nosil monologe Ivana Levjara, avtentičnega romantičnega igralca slovenskega gledališča. V Leningradu je študiral pri prof. B. S. Vivijenu, učitelju velikega Čerka-sova. Vivijen je bil potomec francoske plemiške družine in je v »Puškinov teater« vnesel francoskega duha. V leningrajskih letih je Žigon videl najslovesnejše igralce iz prve ekipe moskovskega umetniškega gledališča Kačalova, Kjedrova, Grilova, Tarkanova. Tu je prišel v neposreden stik z njihovimi največjimi gledališkimi dosežki, med katerimi so tudi Gogoljeve »Mrtve duše« in »Sovražnik«.

Svojevrsno »nostalgicni« film je tudi Blaka Edwardsa delo »The Return of the Pink Panther« (La pantera rosa colpisce ancora!), 1974, igrajo Peter Sellers, Christopher Plummer, Herbert Lom, saj v njem režiser uporablja neki svoj prejšnji, uspehi film.

Sprico prejšnjega, novi film ni več »sophisticated comedy« z mnogimi sentimentalnimi prizori, pač pa čisti komični film, ki pravzaprav eksperimentira vsakršno komičnost, besedno, situacijsko in značjsko. Če ga sprejmemo kot takega, je po našem zelo uspeh film. Posebno v speli so animirani naslovi angleške ekipe Richarda Williamsa. Glasba Henryja Mancinija je ista, ki je že zaslovela v prejšnjem filmu.

S. G.

OB LETOŠNJI PODELITVI »ZLATEGA SV. JUSTA«

Pilleri in etologija

Področje njegove znanstvene dejavnosti: slepi delfini

Glavne smernice etologije so študij razlik prirojenega in pridobljenega vedenja in njihovega ontogenetskega (biološki postane) in filogenetskega (biološki razvoj organizmov) izvora. Najnovejša veja etologije je primerjalna etologija, ki je tako rekoč še v povojih. A čeprav je še mlada, je posebno v zadnjem desetletju prehodila dolgo pot raziskovalnega obzorja. To je znanost, ki proučuje navade iz življenja živali, opirajoč se posebno na analize njihovih instinktov. S pomočjo paralelnega proučevanja navad podobnih si vrst živali je prišla do zanimivih zaključkov o evoluciji vedenja istih in je tako bilo moč pojasniti nekatere pomen mnogih navad, tako imenovanih »obredov«, ki so nam večkrat pri nekaterih razvitih živalskih vrstah nedoumljivi.

Pred etologijo je obstajala tako imenovana zopsihologija, ki je bila tipična laboratorijska znanost. Odnos človeka do živali je bil tak, kot ga ima lahko otrok do igrače, da je bila to biološka igra, ki je morala prestopiti tisočere napore in pretrpeti eksperimente. Z etologijo se skušajo živali nuditi optimalni pogoji.

Ni rečeno, da je treba žival ločiti od njenega naravnega okolja, raziskovalec, če je le mogoče, sledi in raziskuje v sami naravi. Večkrat, seveda, to ni mogoče. In prav zaradi tega skuša ustvariti pri svojem delu čim bolj naravne pogoje, da se živali odvzame čim manj naravnega vedenja. Ko je govor o etologiji, ni moč neupoštevati Nobelovega nagradenika Konrada Lorenza, ki je skupaj z Timbergenom oče primerjalne etologije. Izredno zanimive so raziskave teh dveh znanstvenikov na področju človeške agresivnosti preko študija živali.

Zanimiv študij na etološkem področju je raziskovanje tržaškega znanstvenika prof. Gorgia Pillerija. Izredno važnost pripisujejo znanstveniki, na področju morske biologije, raziskavam delfinov. Odkritja raznih socialnih organizacij v mnogih oceanih vrstah, o njihovih orientacijskih sposobnostih s pomočjo biosona-

rja, podčrtujejo važnost teh raziskovanj za etološke vede. Veliko vprašanje, ki ga zastavlja prof. Pilleri, direktor nevroatomskega inštituta na bernski univerzi, v svoji knjigi o slepih delfinih iz indijskih rek je, če delfine lahko uvrščamo med živali. Mnogo je bilo govora o morskih delfinih, le malo pa se je vedelo o slepih delfinih, ki žive v sladkih vodah. Pilleri je začel z metodnim študijem teh sesalcev. Znanstveniku je uspelo po izredno težavnem lovu prenesti iz indijskih voda dva delfina v svoj bernski inštitut. Značilnost te vrste je nerazvitost oči, kar je posledica izredno močnega okolja, v katerem živijo. Imajo močno razvite prsne plavuti, s katerimi tipajo po dnu, biosonar je tako razvil, da mu omogoča izredno preciznost ugotavljanja milimetrske predmete tudi na velike razdalje.

Kar pa je za znanost izredno pomembno, je to, da je Pilleri dokazal, da je izvor ultrazvoka, s katerimi slepi delfini ugotavljajo razne predmete, v larinski. J. F.

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

Dela Megi Pepeu v »Gaspere Gozzi«

Dokaj nenavadno je to novo mestno razstavišče, kjer se bodo verjetno odslej redno vrstile slikarske razstave in kjer se nam sedaj predstavljajo s svojimi temeljimi in grafikami Megi Pepeu. Je to večja dnevna soba v pritličju prenočišča »Gaspere Gozzi« v istoimenski ulici. V tej dnevni sobi, v tej mali dvorani se shajajo bolj bedni gostje zavetstva. In prav njim je namenjena sedanja razstava mlade tržaške umetnice. S to razstavo ter s tistimi razstavami, ki ji bodo sledile, se skuša, kot pojasnjuje uvodna beseda v katalogu, preprečiti družbeno izničenje tistih bednih ljudi, naših somesčanov, ki praktično ne nudijo več nobene možnosti, da bi jih kdo kakorkoli še izkoristil.

Umetnica Megi Pepeu je že več let znana po angažiranosti njene slikarskega in tudi javnega delovanja. Temu je priključena ali prilagojena tudi vsebina prikazanih del. Njena dela zato prikazujejo bolj žalostne plati življenja in sveta. Skladen s tem je tudi njen slikarski, njen likovni izraz, pa naj gre za pokrajino, za razpadajoče hiše, ali za puščobnost morja. Ali pa tedaj, ko umetnica podaja z asketsko skopo obravnostjo človeške like. Poslednje posebno izstopa v jedkanici in suhih iglah, kjer pa vendarle povsod slikarsko posamezno preproščilo doseže svoj namen, na primer ko podaja srhljivo grozljivost dojma mučanje z sirotelim otrokom v svojem grafičnem listu, ki mu je dala naslov »Čile«.

Njene slike so podoben nežni sporočila o brezizločnosti nekoga stanja družbeno šibkih ljudi ali pa tudi sporočila o zavoženosti njihovega življenja, razvoj katerega se kaže tudi v veliki temperi se neodrase deklice z granatnim jabolkom, da ne omenimo velikega akta mlade ženske, ko frontalno sede malomarno ali brezdušno razkazuje svoje goloto do najintimnejših podrobnosti. Drugod pa v sliki enaka ženska zabava tri vinjene petičneže.

MILKO BAMBIČ

Horoskop

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Dan bo izpopolnjen za intenzivnim delom, resili boste vsa vprašanja. Upoštevajte nasvete, ki vam jih bodo dali v družini.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Ne izsiljajte rezultata v nekem poslu, ki ste ga komaj začeli. Ne zapuajte nasvetom, ki prihajajo od površnih oseb.

DVOJČKA (od 21.5. do 22.6.) Ne povečujte neke napake, ki jo je storil vaš kolega. Ne pričakujte samo dobro.

RAK (od 23.6. do 22.7.) Zelo uspešen dan za trgovce. Pozabite

RADIO VELEIZIJA

ČETRTEK, 18. DECEMBRA 1975

ITALIJANSKA TELEVIZIJA PRVI KANAL

- 12.30 Poljudna znanost: Italijansko podeželje
- 12.55 Sever kliče Jug — Jug kliče Sever
- 13.25 Vremenska slika
- 13.30 DNEVNIK in Danes v parlamentu
- 17.00 DNEVNIK
- 17.15 Program za najmlajše: Kaj je pod klobukom
- 17.45 Program za mladino: Mafalda in šport
- 18.45 Poljudna znanost: ODKRITJE TROJE
- Staro Homerjevo mesto je odkril arheolog diletant Heinrich Schliemann, ki je kot trgovec močno obogatel in se nato kot bogat človek posvetil arheologiji. Pri odkrivanju oziroma odkopavanju starega mesta na maloazijski celine mu je kot vodilo služila Homerjeva Iliada. Kakor je znano, je Schliemann odkopal na griču Misarlik v Turčiji staro Priamovo mesto. Isti nemški arheolog diletant pa se je posvetil odkopavanjem tudi v Mikanih in drugih
- Italijanske kronike, Danes v parlamentu in Vremenska slika
- 20.00 DNEVNIK
- 20.40 POLITIČNA TRIBUNA
- Srečanje med predstavniki tiska in Kršćanske demokracije
- 21.15 Italijanski poljudni roman: LA FRECCIA NEL FIANCO
- Roman izhaja iz leta 1913 in je to eno izmed del pisatelja Zucollja, spada pa v vrsto tistih literarnih del, ki jih uvrščajo v »podanunzijska potrošna dela«. Leta 1941 je Alberto Lattuada napravil po romanu film, za katerega pa so scenarij napisali Moravia, Flaiano in Zavattini
- 22.25 Ilo che non sono l'imperatore — Srečanje z Edoardom Bennatom
- 22.45 DNEVNIK in Vremenska slika

DRUGI KANAL

- 18.15 Protestantizem
- 18.30 Tedenska oddaja o judovski stvarnosti
- 18.45 Sportni dnevniki
- Sul fili del rasoio: ENERGETSKI VIRI
- Rudiger Proske in Gianluigi Poli sta pripravila program, katerega peto, zaključno nadaljevanje bo govorilo o energetiki, konkretno o virih energije. Gre za koprodukcijo hamburške televizije in italijanske RTV
- 20.00 Ob 20. uri
- 20.30 DNEVNIK
- 21.00 Poezija in stvarnost
- C'E AMORE E AMORE
- Današnje, četrto nadaljevanje programa z gornjim naslovom je posvečeno ljubezni in sicer se živi ljubezni, pa tudi že umrli, usahli ljubezni in končno ljubezni, ki se bo šele rodila
- 21.20 DVA MACARIA
- Današnje, sedmo in zaključno nadaljevanje bo ponovno omogočilo Macariu, da se iskaze. Gre za zaključno nadaljevanje cikla, ki ga je italijanska RTV posvetila Macariu ob 50-letnici njegovega gledališkega udejstvovanja. Danes se bo Macario poslovil od TV občinstva najprej kot umetnik lahkega revijskega programa, nato kot odski, dramski umetnik, kot protagonist številnih vlog posebno na piemontskih odskih deskah.
- 22.40 Podelitev literarnih nagrad Basileate

JUGOSLOVSKA TELEVIZIJA

- 8.10, 10.00, 14.10 TV SOLA:
- Sahara, Samopopravna interesna skupnost, Literatura, Nemščina, Znanost, tehnika, Učenci pred kamero, Francoščina, Risanke
- 17.20 Bistrotiki: GLEDALIŠČE
- Gledališče ni samo hiša, v kateri igrajo igralci in se uveljavlja jo režiserji in dramaturgi. Gledališče ni le tisti prostor, kjer je oder za igralce in dvorana za gledalce. Gledališče je nekaj več. O tem je bilo napisanih že veliko razprav. In vendar ostaja za mlado publiko še veliko nepojasnjenih zadev. O tem bo govor danes
- 17.50 Obzornik
- 18.10 ZDAJ, KO BIZONOV NI VEČ, ameriški film
- 19.30 DNEVNIK
- 20.05 BITKA ZA RANJENCE, nadaljevanje in konec
- 20.45 Kam in kako na oddih
- 20.55 Četrtkovni razgledi: PEČI BOBU BOB
- Oddaja govori o slovenskem časopisnem jeziku, torej o jeziku, s katerim se množična občila kot so radio, TV in časniki obračajo na občana in ga obveščajo o vsakdanjem življenju in o družbeno - političnih dogajanjih. Ta jezik postaja čedalje bolj zapleten, poln težko razumljivih stavčnih zvez, abstraktnih, splošnih in preobremenjen s tujkami. Oddaja bo skušala najti vzroke tega stanja in ugotoviti, da gre najpogostejše za neznanje jezikov ali za nezadostno poznavanje obravnavane snovi, pa tudi za lagodnost in oportunitizem v izražanju ter za posledice zaostajanja družbene prakse za teorijo
- 21.25 Glasbeni magacin: Ob stoletnici rojstva M. Ravela
- 21.55 TV DNEVNIK

KOPRSKA BARVNA TELEVIZIJA

- 19.55 Otroški kotiček, Risanke
- 20.15 TV DNEVNIK
- 20.30 PISTOLA V HUĐICEVJI ROKAH, celovečerni film
- 22.00 Avtomobil skozi kamero, tretje nadaljevanje
- 22.15 Dokumentarna oddaja: Forma viva

TRST A

- 7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.05 Jutranja glasba; 11.35 Slov. razgledi; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Program za mladino; 18.50 Umetnost in prireditve; 18.30 Slovenski znanstveniki na univerzi; 18.50 Dueti Antona Lajovca; 19.25 Program za najmlajše; 20.00 Sport; 20.35 Marica Gregorič; »Veronika Denesika«; 22.25 Glasba za razvedrilo.

SLOVENIJA

- 7.00, 8.00, 9.00, 13.00, 15.00, 19.00 Poročila; 8.10 Glasbena matineja; 9.05 Radijska šola; 9.35 Slovenska zborovska glasba; 10.15-11.00 Kdaj, kam, kako in po čem?; 10.45 Turistični napotki; 11.03 Uganite, pa vam zaigramo po želji; 12.10 Predstavljam vam; 12.10 Kmetijski nasveti; 12.40 S pihalnimi godbami; 13.30 Priporočila vam...; 14.10 Kaj radi poslušajo - Osnovna šola Brezovica; 14.40 Med šolo, družino in delom; 15.45 »Vrtljak«; 16.45 Jezikovni opusa velikih mojstrov; 17.00 Pogovor z mladimi vojaki; 17.20 Ansambel Cressida; 18.00 Glasba po željah; 18.35 Ljubljana hitov; 19.00 Prenos RL; 19.30 Lahka glasba; 20.20 Četrtkovni zmezek; 21.00 Operne skladbe; 22.00 Koncert.

NACIONALNI PROGRAM

- 7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila; 7.40 Lahka glasba; 8.40 Kako in zakaj?; 8.55 Mehodrama;

Marjana Deržaj.

Marjana Deržaj.

Marjana Deržaj.

Marjana Deržaj.

Marjana Deržaj.

Marjana Deržaj.

NA FILMSKIH PLATNIH

Richard Brooks: Bite the Bullet

Richard Brooks je ameriški režiser, ki morda nikdar ne navduši kot toliko njegovih kolegov, čeprav so njegovi filmi skoraj vedno zelo zanimivi. Razlog je morda v tem, da je Brooks režiser-intelektualec, zanimiv primer ameriškega demokrata, katerega filmi so zelo premišljeni in zgrajeni. Medtem ko nas mnogi ameriški režiserji predvsem emocijsko prizadene, nas Brooks preseneti s svojo sposobnostjo, ki jo pokaže v prevajanju lastnih misli v pripovedno iznajdljivost filmov, katerih je namreč pogosto tudi scenarist.

Ze nekaj let — od časa filma »I professionalist« — se Brooks ni več lotil westerna. Sedaj se je k njemu vrnil s filmom »Bite the Bullet« (Stringi i denti e vai!, 1975, igrajo Gene Hackman, Candice Bergen, James Coburn). Gre za poseben western: Brooks se ne odprave »klasičnosti« žanra, ne teži k nikakršni parodiji Kljub temu pa je do klasičnega westerna povsem oddarjen. Stalno nas preseneča s prizori in pripovednimi oblikami, na katere nismo v westernu vajeni. Kaj za zaključek, v katerem (kot že v prejšnjem v že omenjenem westernu) hoče Brooks na vsak način priti do optimističnega razvoja? Morda je ta konec (z razliko od mnogih modernih westernov) dokaz: kako je ameriški duh vezan na optimistični pogled.

Arthur Penn

Night Moves

Tudi Arthur Penn je napredni intelektualci, v primerjavi z Brooksom pa je njegova kulturna pripadnost pomaknjena še korak naprej: Penn je režiser 60. let, ki je občutil vpliv vseh umetniških gibanj in smeri, ki so se v tem desetletju razvili v ZDA. Prepričljivost njegovih prejšnjih filmov je po našem izhajala prav iz sposobnosti vključitve teh zahtev v zelo tradicionalno obliko pripovedi. Penn predstavlja morda »dobro plato« vsega sodobnega angažiranega filma, ki nas po navadi tako malo prepriča.

Zdi se nam, da Penn potrebuje precej viden vpliv določenih ideoloških elementov, kot je npr. v filmu »Billy Kiddy« psihanaliza, filmu »Bonnie and Clyde« anarhistični upor, v delu »Piccolo grande uomo« revizija westerna, v »Alice's Restaurant« ideologija hipijev... Njegov zadnji film »Night Moves« (Bersaglio di notte, 1975, protagonist Gene Hackman) pa je osnočan na operaciji nad policijskim žanrom, v katerega hoče vključiti sodobni občutek negotovosti. Morda je zaradi pomanjkanja videjnega družbenega referenta, ki ga Penn potrebuje, ta film malo manj prepričljiv od prejšnjih, ali vsaj tako se nam zdi ob njegovem prejem gledanju.

Mike Nichols

The Fortune

Tudi Mike Nichols se je hotel vključiti v smer ameriškega filma, ki se vrača v preteklost. Nastal je tako film »The Fortune« (Due uomini e una donna, igrajo Warren Beatty, Jack Nicholson, Stockard Channing). Toda Nichols je bil skoraj vedno precej previden pri svoji komediji, za kaj gre, se pravi, kaj je režiserja v njej zanimalo. Nichols verjame premalo v silo komedije.

Svojevrsno »nostalgicni« film je tudi Blaka Edwardsa delo »The Return of the Pink Panther« (La pantera rosa colpisce ancora!), 1974, igrajo Peter Sellers, Christopher Plummer, Herbert Lom, saj v njem režiser uporablja neki svoj prejšnji, uspehi film.

S. G.

Strelec (od 23.11. do 20.12.) Zaradi površnosti lahko pride do nekaterih poslovnih komplikacij. Ne sodite prenaprogi ljudi.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Vaši predstojniki vas bodo opozorili, glede vsakega dela, ki ni najboljše. Uredite spor, ki vas zaskrblja.

VDONAR (od 21.1. do 19.2.) Dan je zelo ugoden za sklenitev koristnega zavezanstva. Vaši nasveti bodo izredno upoštevani.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) V težavnem trenutku se boste rešili s svojo spretnostjo. Prejeli boste darilo, ki vas bo razveselilo.

SMUČANJE

V CORTINI D'AMPEZZO

NOGOMET

TEDENSKI PREGLED 3. AMATERSKE LIGE

Domači športni album

Serratova osvojila slalom Mittermaierjeva vodi za SP

Med tekmovaljem je odstopila vrsta znanih tekmovalk

CORTINA D'AMPEZZO, 17. — 20. letna Francozinja Fabienne Serrat iz Alpe d'Huez, ki je kljub svoji mladosti že stara znanka svetovnih smučišč (že leta 1972 je kot 17-letnica osvojila evropski pokal, lani pa je bila v svetovnem pokalu peta), je danes prepričljivo osvojila slalom na mednarodnem tekmovalju za SP v Cortini d'Ampezzo. S točkami, ki si jih je priborila danes v slalomu in v kombinaciji (včeraj je bila v smuku 34.), se je povzpela na 4. mesto lestvice za letošnji svetovni pokal in je tako najavila svojo kandidaturu za naskok na 1. mesto.

Z danes osvojenimi točkami se je najboljši okoristila prikupna 25-letna zahodna Nemka Rosi Mittermaier, ki je zdaj na prvem mestu lestvice za svetovni pokal s 84 točkami, medtem ko jih ima drugouvrščena B. Totschnigova pet manj.

Med Italijankami je danes vodila najboljša Wilma Gatta, ki je zasedla 12. mesto.

Med tekmovalkami, ki so danes odstopile, je vrsta slovitih imen, kot so Morerodova (ta je imela celo

Zmagovalka včerajšnjega slaloma v Cortini Francozinja Fabienne Serrat

na najboljši vmesni čas, Giordanijska, Cochranova, Kaserejeva in druge.

Lestvica današnjega slaloma:

1. Fabienne Serrat (Fr.) 111:23
2. Pamela Behr (ZRN) 111:54
3. Rosi Mittermaier (ZRN) 112:65
4. E. Matous (Iran) 113:74
5. P. Emonet (Fr.) 113:74
6. J. Soltysova (CSSR) 114:01
7. H. Wenzel (Liecht.) 114:23
8. S. Patterson (ZDA) 114:28
9. D. Kuzmanova (CSSR) 114:29
10. B. Clifford (Kan.) 114:32
11. M. Jacot (Fr.) 114:61
12. W. Gatta (It.) 114:61
13. M. Epple (ZRN) 114:75
14. B. Zurbiggen (Švi.) 114:82
15. B. Totschnig (Av.) 115:00
16. I. Lukasser (Av.) 115:00
17. M. Couttet (Fr.) 115:01
18. C. Nelson (ZDA) 115:01
19. M. Zechmeister (ZRN) 115:06

Lestvica za kombinacije:

1. R. Mittermaier (ZRN) 16,91
2. B. Totschnig (Av.) 18,01
3. B. Zurbiggen (Švi.) 20,66
4. I. Lukasser (Av.) 30,58
5. F. Serrat (Fr.) 31,14

Lestvica za svetovni pokal:

1. R. Mittermaier 84
2. Totschnig 79
3. Zurbiggen 66
4. Serrat 52
5. Morerod 50

NOGOMET

Škotska — Romunija 1:1

V zadnji tekmi 4. skupine za evropski nogometni pokal sta Škotska in Romunija igrali neodločeno 1:1 (1:0).

Kot je znano, se je v tej skupini že uvrstila v četrtfinale Španija.

Obtoženi navijač

FIRENCE, 17. — Florentinski sodnik Ciacci je prijel milanski sodišču za mladoletnike 15-letnega Luciana Bosonija iz Milana. Ta ga je namreč ves čas prvenstvene tekme Milan — Torino s tribun žalil ter se je pri tem posluževal megafona.

CESENA, 17. — V prijateljski nogometni tekmi je sovjetsko moštvo šahter z 2:1 (1:1) premagalo italijanskega prvotiga Ceseno.

Srečanje si je ogledalo le 1.500 ljudi, sodil je Reggiani iz Bologne. Gol za domačine je dal Mariani, za Sovjete pa Vasin. V drugem pol-

času je zakrivil avtogol branilec Cesene Ceccarelli.

CAMPOBASSO, 17. — V zaostali tekmi 3. italijanske lige skupine C je ganeš Campobasso s 3:1 (1:0) premagal Crotone.

TENIS

V MIAMI BEACHU

Druga zmagaja Italije

MIAMI BEACH, 17. — Italija si je priborila že drugo zmago na mednarodnem teniškem tekmovalju za "Sunshine Cup". Rinaldini, Maggelli in Spiga so na tem največjem ekipnem mladinskem teniškem tekmovalju na svetu v 2. kolu pre-

magali (po Boliviji) tudi Portugal-sko z 2:0.

Ostali izidi tega tekmovalja:

Francija — Peru 2:0
Vel. Britanija — Kanada 2:0
Čile — Iran 2:1
Brazilija — Irska 2:0
Argentina — Finska 2:0
ZDA — Avstrija 2:0
Belgija — Dominikanska rep. 2:0
ZRN — Venezuela 2:0
Švica — Mehika 2:0
Urugvaj — Portoriko 2:0
Južna Afrika — Kolumbija 2:0

RIM, 17. — Komisar italijanske mladinske teniske reprezentance Nistri je izjavil, da bo objavil sestavo svoje ekipe za nastop na tekmovalju za "Pokal švedskega kralja" šele na predvečer tega tekmovalja.

V EVROPSKEM KOŠARKARSKEM POKALU PRVAKOV

V Madridu zanimiv derbi med Realom in Forstom

Zadar v Franciji s tremi borimi točkami prednosti

Danes bodo na sporedu povratne tekme 1. kola četrtfinala košarkarskega pokala prvakov. V tem elitnem tekmovalju so zaposlene dve italijanski in ena jugoslovanska ekipa. Medtem ko sta italijanska zastopnika celo favorita za osvojitve prvega mesta, pa bo za jugoslovanskega prvaka že velik uspeh, če se lo uvrsti v polfinale.

SKUPINA A

Mobilgiri je v prvem srečanju premagal Akademik iz Sofije kar s 109:58. Varovanci trenerja Gambe imajo torej že »v čepu prvi par točk. Bolgari imajo sicer enega najboljših evropskih strelcev — Golmejeva, vsceno pa bo ta lahko le malo opravil proti Američanom.

Morscu in Campionu ter proti reprezentantom Jellinju, Meneghinu, Bissinu in Zanetti.

V tej skupini igra tudi Zadar, ki je doma v prvem kolu premagal Villeurbanne s 73:70. Čeprav bo v vrstah Zadra tokrat igral tudi kapetan Djerdja, pa so tri točke le skromen izkupiček saj sta Francozi z reprezentantom Gillesom in Američanom Purcherom doma izredno nevarni.

SKUPINA B

Racing Malines bo gostoval na Finskem. V prvem srečanju so Belgijci premagali Turun s 124:75, kar pomeni, da bo današnja tekma le formalnost.

SKUPINA C

V Madridu bo danes derbi med Realom in Forstom. V prvi tekmi so slavili zmago Italijani, ki so premagali Špance le s petimi točkami razlike (93:88). Na domačih tleh bodo Brachender in tovariši jurišali na višjo zmago, da bi se v polfinalu izognili neposrednemu srečanju z Mobilgiriem.

Zanimivo bo tudi srečanje na Dunaju med domačo ekipo UBSC in švicarskim klubom Federale Lugano. Raga in tovariši so v prvi tekmi zmagali z 89:75. Danes pa bi znali avstrijski košarkarji preseñeti.

V tretjem srečanju današnjega sporeda pa bi mogel Maccabi iz Tel Aviva brez težav odpraviti nizozemsko peterko Transol. Na Nizozemskem so sicer zmagali domačini s 87:86. Točka razlike pa bo gotovo premalo za razigrane Izraelce.

MINIBASKET

V četrtem kolu

Bor končno zmagal

Tudi letos je košarkarska zveza priredila prvenstvo v minibasketu, ki se ga med drugimi udeležuje tudi Borova ekipa.

Osola bo v današnji tekmi proti Akademiku iz Sofije gotovo eden izmed števov svoje ekipe

Peter

POGOVOR S TRENERJEM IVANOM PLESNICARJEM

Začetniška ekipa Juventine zaseda odlično tretje mesto

V 11 odigranih tekmah je v 7 zmagala, 2 je remizirala, 2-krat pa zgubila - Zadoščenje v štandreških športnih krogih

Ivana Plesničarja, vratarja članke ekipe Juventine, obenem pa trenerja začetniške štandreške enajsterice, smo vprašali, naj nam kaj pove o najmlajši ekipi, ki je prejšnjo soboto zaključila prvi del prvenstva. V pogovoru nam je dejal, da Juventinino odlično tretje mesto po prvem delu začetniškega prvenstva potrjuje velik trud, ki ga je v to ekipo vložil sam ter celotno štandreško vodstvo. Obenem je to dokaz, da se nogomet v Štandrežu, še posebej v mladinskih kategorijah, v zadnjih letih dobro razvija. Tretji uspeha je treba pripisati samim igralcem, ki se z veliko požrvalnostjo pripravljajo na vsako tekmo. Trener je dejal, da igra pri tem uspehu važno vlogo prijateljstvo med samimi igralci.

Štandreško vodstvo (in v prvi vrsti Plesničar) se nadeja, da se bo Juventina na lestnem igrišču zmagala v vseh tekmah, razen v eni, v kateri je remizirala. Skupno je dosegla 7 zmag, 2 remija in 2 poraza. Lestvica je po prvem delu naslednja: Mossa 21, Pro Gorizia 20, Juventina 16, Azzurra 15, Audax in Moraro 12, Lucinico 9, Piedimonte 8, Sovodnje 7, Farra 6, Sanroche se 4, Cormonese B 0.

ko, saj igrajo v prvenstvu ekipe, ki imajo za sabo dolgo tradicijo v nogometu. V Štandrežu ne obupujejo, saj vedo, da imajo pred sabo igralce, ki že sedaj veliko obetajo.

Poglejmo sedaj nekaj tehničnih podatkov. Začetniška ekipa nastopa običajno v naslednji postavi: Leban, Makuc, Russian, Mervic, Marcolini, Petarini, Klanjšček, Lepore, Marvini, Devetak, Predan. Rezervni igralci so: Devetak, Brajniki, Mermola, Košta, Markočič in Brezza.

Najboljši strelac ekipe je Predan, ki je doslej dosegel 6 zadetkov, sledi komaj 12-letni Marvini s 4 goli.

Kot zanimivost naj pomenimo, da je Juventina na lestnem igrišču zmagala v vseh tekmah, razen v eni, v kateri je remizirala. Skupno je dosegla 7 zmag, 2 remija in 2 poraza. Lestvica je po prvem delu naslednja: Mossa 21, Pro Gorizia 20, Juventina 16, Azzurra 15, Audax in Moraro 12, Lucinico 9, Piedimonte 8, Sovodnje 7, Farra 6, Sanroche se 4, Cormonese B 0.

»Res je, da na tem območju v nekem smislu zaostajamo. Vsega tega imamo danes pri nas manj kot v ZDA in se tega popolnoma zavedamo. To pa ne velja samo za računalništvo, temveč sploh za elektroniko. Vendar menim, da se nam bo posrečilo zamujeno nadomestiti, bodisi z nakupi v tujini, bodisi z razvojem pri nas samih.»

»Eden izmed žgočih problemov v Sovjetski zvezi je zagotovo tudi kmetijstvo. Ali bi mi lahko razložili vzroke zaostajanja te nič manj pomembne panoge narodnega gospodarstva?»

»Zdi se mi, da s kmetijstvom nimamo težav samo pri nas, temveč jih imajo povsod po svetu. Pri nas običajno, na primer, veliko pomanjkanje mesa. Poraba mesa gre zelo hitro navzgor. Podobno je z maščobami in mlekom. Vzemimo, na primer, surovo maslo. Pri nas ga pridelamo 900.000 ton, največ na svetu, pa ga še kljub vsemu primanjkuje in uvoziti smo ga morali še 200.000 ton. Zakaj? Pri nas imajo danes ljudje denar in prva stopnica slehernega standarda je dejstvo, da hočejo ljudje dobro jesti. Tako se dogaja, da je poraba večja od proizvodnje. Toda to je samo eden izmed vzrokov za težave v kmetijstvu. Zanj namreč doslej nikdar nismo imeli dovolj investicijskega kapitala, ker je šel ves kapital v industrializacijo, ker smo pač v industrializaciji zelo zaostajali. In na cigav račun se je potem naša dežela industrializirala? Na račun kmetijstva seveda. Zdad pa, nasprotno, vlagamo veliksne denarje v kmetijstvo, vendar vsega tega pač ne moreš opraviti v enem samem letu. In tretjič, tu je še prebivalstvo, ki pri nas neverjetno hitro narašča. Danes nas je že 250 milijonov, vi se gotovo še spominjate pesnitve Majakovskega per tridesetimi leti, ki je nosila naslov »150.000.000«. Torej nas je v kratkem času kar za sto milijonov več.

»Zdi se mi, da bi pri nas lahko prej govorili o emigrantskem vprašanju. To vprašanje pa je cionistična propaganda spremenila v protisovjetsko gonjo. Sami veste, da izseljenec v Izrael prav cionisti obljublja zlato, obljubljeno deželo, in nekateri ljudje pri nas so takšni propagandi tudi podlegli. Sicer pa je pri nas zakon enak za vse nacionalnosti in načelne prepovedi emigracije pri nas ni.

(Nadaljevanje sledi)

Po sedmih zaporednih zmagah Juventina v nedeljo remizirala

Na Tržaškem je Primorec (kljub neodigrani tekmi) še vedno na vrhu lestvice - Kar tri slovenske ekipe na prvih petih mestih

V tretji nogometni ligi na Go-risnem najvažnejši dogodek 9. kola predstavlja remi, ki ga je Juventina izbojevala na tržaškem igrišču proti Romani. Štandrežci so s tem zaključili sejo sedmih zaporednih zmag. Kljub temu velja omeniti, da je izenačenje vsekakor dober rezultat, še posebno če pomislimo, da so juventinci igrali na tujem, v slabih vremenskih pogojih ter z okrnjeno postavo.

Kljub remiju vodijo še vedno Štandrežci, ki so pridobili točko na račun Vermegliana, ki je prejšnjo nedeljo počival. Juventina bo prihodnjo nedeljo ob 14.30 igrala v Gorici proti Ederi, edini poraženki prejšnjega kola.

Remi je v nedeljo izbojevala tudi sovedenjska ekipa, ki bi v tekmi s Falcom morala na vsak način zmagati. Gostje so namreč bili (brez točk) na dnu lestvice in vsi so pričakovali, da bodo Sovodnje z lahko odpravile nasprotnika. Podcenjevanje ekipe pa je privedlo do remija. Sovodenci bodo v nedeljo ob 14.30 igrali doma proti Staranzanu.

Brez zmagovalca in brez porazenca se je zaključilo tudi srečanje Fossalona - Mladost. Že v komentariju prejšnjega tedna smo povedali, da prehajajo Kraševci v dobro formo, kar dokazujejo zadnje tekme. Prihodnjo nedeljo bo Mladost počivala.

IZIDI 9. KOLA

Sovodnje — Falco	0:0
Fossalona — Mladost	2:2
Borgo Fasulli — Edera	1:0
Poggio — Staranzano	0:0
Romana — Juventina	0:0

LESTVICA

Juventina 15, Vermegliano 13, Poggio 11, Romana 9, Staranzano in Edera 8, Sovodnje in Fossalona 7, Borgo Fasulli 6, Mladost 5, Falco 1.

PARI PRIHODNJEGA KOLA:

Sovodnje — Vermegliano, Falco — Fossalona, Edera — Juventina, Staranzano — Romana, Poggio — Borgo Fasulli.

Počiva: Mladost.

Močni sunki burje so na Tržaškem precej ovirali reden potek 9. kola 3. amaterske lige.

V skupini F, kjer igrajo vse naše enajsterice, so celo morali zaradi burje tekmo Domio — Primorec odgoditi. Prisilni počitek Primorca pa je delno izkoristila drugouvrščena ekipa GMT, ki si je proti Brežanom (z golom v zadnjih minutah igre) s tekočo priborila remi. Predstavnik dolinske občine so si tako spet napravili dragoceno zmago in so s tem ostali na tretjem mestu lestvice, kjer jih je dohitela tudi Gaja.

»Zeleno-rumeni« so namreč doma s klasičnim izidom odpravili Kras in se tako povzpeli na zgornji del lestvice.

Podlonski Union je nepričakovano prisilil k remiju solidno ekipo S. Andrea, ki je točko odnesla šele po zaslugi 11-metrovke. S tem ekipa S. Andrea deli tretje mesto z Bregom in Gajo.

Zabeležili smo še prvo prvenstveno zmago Don Bosca na račun Ginastice.

IZIDI 9. KOLA

GMT — Breg	1:1
Gaja — Kras	2:0
S. Andrea — Union	1:1
Don Bosco — Ginastica	3:2
Domio — Primorec	odg.

LESTVICA

Primorec in GMT 13, S. Andrea, Gaja in Breg 11, Domio 9, Sampvito, Kras, Ginastica in Union 4, Don Bosco 3.

PRIHODNJE KOLO (21. 12.)

Primorec — Sampvito, Ginastica — Domio, Union — Don Bosco, Kras — S. Andrea, Breg — Gaja.

Počiva: GMT.

V ostalih dveh skupinah se nadaljuje oster boj enajsteric z zgornjega dela lestvic. Nedeljski izidi pa niso bistveno spremenili položaja.

SKUPINA O

IZIDI 9. KOLA

Duino — Baxter 0:0, Opicina — CGS 2:1, Campi Elisi — Inter SS 0:0, Barcola — Virtus 1:0, Acconciatori — S. Marco 0:2.

LESTVICA

Duino 13, Baxter in Opicina 12, S. Marco 11, Inter SS 9, Campi Elisi 8, Barcola 7, CGS 6, Virtus 5, Acconciatori 3, Cave 2.

SKUPINA Q

IZIDI 9. KOLA

Modiano — Roianese 2:4, Rozzoli — S. Vito 0:3, Donatori S. — S. Sergio 1:0, Giarrizole — CMM B 2:1, Esperia SL — Op. Supercaffè 0:2.
--

LESTVICA

Op. Supercaffè 13, Giarrizole in Roianese 11, CMM B 9, Esperia SL 8, Zauli in S. Vito 7, Rozzoli in Donatori S. 5, Modiano 3, S. Sergio 2.

STOCKHOLM, 17. — V mednarodnem hokejskem srečanju, veljavem za pokal »čestviti«, je CSSR premagala Švedsko z 2:1.

Kriska Vesna je pokazala v svojih zadnjih nastopih dokaj zadovoljiv nogomet in tudi poraza v srečanju z enajsterico Campanell (2:2), nikakor ni zaslužila

JUTRI V DOLINI

Bor — Barcolana

Jutri, se bosta v Dolini ob 20. uri v prijateljski košarkarski tekmi spoprijeli članski ekipi Bora in Barcolane, ki nastopata v promocijskem prvenstvu.

Za »plave« bo to dober preskus pred odločilnim spopadom za 1. mesto v Sagradom, ki bo v nedeljo v Zagradu.

PRIJATELJSKA TEKMA

BOR (dečki) — BOR (propaganda)

218:78 (68:10)

BOR (dečki): Bajc 4, Raseni 14, Canicani 77, Kerpan 35, Pegan 54, Štavar 4, Husu, Merku, ...

BOR (propaganda): Don 10, Škerlj 16, Curri 44, Turk 12, Devetak 12, Savi 14b ...

SODNIKA: Parovel in Perco.

PROSTI METI: Bor dečki 2:8; Bor propaganda 4:12.

Borovi dečki in Borovi igralci, ki bodo nastopili v prvenstvu »propaganda«, so se pomerili v prijateljski tekmi na stadionu »1. maja«.

Mlajši igralci so doživeli visok poraz, za katerega so sami krivi. Visoki igralci dečkov so kar naprej mirno prestrezali nasprotnikom žoge, tako da so nekateri dečki dosegli izreden izkupiček točk.

V ekipi »propaganda« lahko pohvalimo le Turka, ki se je požrtvovalno boril pod košema.

Cancia

HOKEJ NA LEDU

Jugoslovanska hokejska zveza je izključila ljubljansko Slavijo iz 1. jugoslovanske hokejske lige. Po do-

ločilih HJZ mora imeti vsako prvoligaško moštvo tudi mladinski ekipi, te pa Slavija ni imela. Enaka usoda je doletela tudi zagrebško Mladost (iz istega vzroka).

PLANINSTVO

Danes bo v Ljubljani prvo uradno predavanje o letošnjem vzponu na himalajsko goro Makalu, katerega je opravila slovenska odprava preko južne stene te gore. Za predavanja vlada v Ljubljani veliko zanimanje.

STOCKHOLM, 17. — V mednarodnem hokejskem srečanju, veljavem za pokal »čestviti«, je CSSR premagala Švedsko z 2:1.

Gaja (na sliki med tekmo s Sampvitom) bo v prihodnjem kolu igrala z Bregom, s katerim ima na lestvici enako število točk

Kot je v »Zadnjem« času pokazal nekoliko boljšo igro, kot v začetku prvenstva, vendar se je tudi v srečanju z ekipo GMT moral sprijazniti s porazom

Kot je v »Zadnjem« času pokazal nekoliko boljšo igro, kot v začetku prvenstva, vendar se je tudi v srečanju z ekipo GMT moral sprijazniti s porazom

Kot je v »Zadnjem« času pokazal nekoliko boljšo igro, kot v začetku prvenstva, vendar se je tudi v srečanju z ekipo GMT moral sprijazniti s porazom

Kot je v »Zadnjem« času pokazal nekoliko boljšo igro, kot v začetku prvenstva, vendar se je tudi v srečanju z ekipo GMT moral sprijazniti s porazom

Kot je v »Zadnjem« času pokazal nekoliko boljšo igro, kot v začetku prvenstva, vendar se je tudi v srečanju z ekipo GMT moral sprijazniti s porazom

Kot je v »Zadnjem« času pokazal nekoliko boljšo igro, kot v začetku prvenstva, vendar se je tudi v srečanju z ekipo GMT moral sprijazniti s porazom

Kot je v »Zadnjem« času pokazal nekoliko boljšo igro, kot v začetku prvenstva, vendar se je tudi v srečanju z ekipo GMT moral sprijazniti s porazom

Kot je v »Zadnjem« času pokazal nekoliko boljšo igro, kot v začetku prvenstva, vendar se je tudi v srečanju z ekipo GMT moral sprijazniti s porazom

Kot je v »Zadnjem« času pokazal nekoliko boljšo igro, kot v začetku prvenstva, vendar se je tudi v srečanju z ekipo GMT moral sprijazniti s porazom

Kot je v »Zadnjem« času pokazal nekoliko boljšo igro, kot v začetku prvenstva, vendar se je tudi v srečanju z ekipo GMT moral sprijazniti s porazom

Kot je v »Zadnjem« času pokazal nekoliko boljšo igro, kot v začetku prvenstva, vendar se je tudi v srečanju z ekipo GMT moral sprijazniti s porazom

DEMOKRATIČNA OPOZICIJA PREDLOŽILA KRALJU PETICIJO S 5000 PODPISI

Vedno več zahtev po amnestiji za španske politične jetnike

Proglasitev amnestije pogoj za demokratizacijo političnega življenja

MADRID, 17. — Španska demokratska opozicija iz dneva v dan krepí svoje zahteve po popolni amnestiji za politične jetnike. V okviru teh pobud gre uvrstiti zahteve različnih političnih skupin, seveda ilegalnih, ter znanstvenikov, odvornikov itd. Španska socialdemokratska stranka je objavila resolucijo, v kateri trdi, da je amnestija prvi korak k nacionalni spravi. Revolucionarna delavska organizacija, skupina, ki ohranja stike tako z demokratično platformo kot z demokratskim odborom, pravi s svoje strani, da je treba nadaljevati s borbo za amnestijo in za demokratične svobostne poudarja potrebo po sestavi začasne vlade, ki naj bi bila demokratična alternativa sedanji.

Prav danes so izročili kralju Juanu Carlosu in predsedniku vlade Ariasu Navarro peticijo, ki jo je podpisalo 5.000 umetnikov, filmskih igralcev, intelektualcev, v kateri postavljajo zahtevo po takojšnji amnestiji, ki je prvi cilj na poti k demokratizaciji. Fotokopijo peticije so izročili tudi ministru za informacije Alfonso Martinu Gámeru. Vest o peticiji so sporočili v teku posebne tiskovne konference, katere so se udeležili tudi zastopniki demokratičnega odbora in demokratične platforme. Obe demokratični opoziciji sta zahtevali tudi pogovor z ministrom za pravosodje Garriguesom. Demokratična platforma in demokratski odbor združujeta večino ilegalnih strank in skupin, od komunistov, do socialistov ter demokristjanov in liberalnih monarhistov. Kaže, da pri tem notranje ministrstvo ni imelo nobenih pomislekov, kar je prvič, odkar je frankizem stopil na oblast. To je torej prvič v štiridesetih letih diktature, da predstavniki opozicije lahko javno napovedo svojo pobudo, ne da bi jih takoj aretirali in jim sodili.

Za amnestijo sta se izrekli tudi sindikalist Marcelino Camacho, ki so ga fašistične oblasti pred kratkim spet spustile na svobodo in Nicolas Sartorius. Oba sta včeraj obiskala duhovnika Xirinchasa, ki je v samostanu Monserrat začel z novo gladovno stavko, da bi podkrepil svojo zahtevo po amnestiji.

Časopis »Hora de Madrid«, ilegalno glasilo madridskega pokrajinskega odbora španske komunistične partije poziva delavce k obširni mobilizaciji in k zbiranju podpisov za amnestijo. Komunistično glasilo pravi, da so med stotinami političnih jetnikov, ki sedijo v španskih zaporih, tudi trije vidni voditelji KPS. Gre za Lucia Lobata, ki je že prestal 24 let v zaporu in za Luisa Nieto, ki bo moral ostati v zaporu še 12 let in za Francisca Romera Marina, ki še čaka na ob-

sodbo, za katerega pa je pravdnik zahteval 20 let ječe. Nobeden od treh komunističnih voditeljev pa ni bil obtožen zaradi terorizma ali nasilnih dejanj.

Neapeljskemu dnevniku «Il Mattino» grozijo z zaprtjem in odpustom uslužbencev

NEAPELJ, 17. — Časnikarji in tiskarji največjega neapeljskega dnevnika »Il Mattino« so danes zasedli podjetje, da bi tako skušali preprečiti sklep Banco di Napoli, da prodaja svoj del delnic založniškega podjetja CEN. Na enotni skupščini so časnikarji in tiskarji odobrili izjavo, v kateri izražajo priznanje uredniškemu sindikalnemu odboru in tovarniškemu svetu zaradi njunega poudarka pri lastnih časopisih in predstavnikih strank ustavnega lo-

ka, da bi zagotovili tudi v bodoče javno financiranje podjetja ter da bi preprečili nevarnost, da pride »Il Mattino« v roke zasebnikov.

Tiskarji in časnikarji poudarjajo, da imajo vsi štirje časopisi, ki jih izdaja založniško podjetje CEN, se pravi »Il Mattino«, »Corriere di Napoli«, »Sport Sud« in »Sport del Mezzogiorno« nenadomestljivo vlogo javne storitve, ki jo zagotavlja pravdejo, da prihajajo sredstva iz javnih skladov in da niso podvrženi pritisku zasebnih interesov.

Svet kampanijske časnikarske zbornice je na svoji izredni seji izrekel solidarnost s svojimi tovariši, zaposlenimi pri »Il Mattino« ter je zahteval takojšen poseg političnih, sindikalnih in gospodarskih predstavnikov, da bi zagotovili pluralizem informacije ter ohranili delovna mesta.

Danes jutraj se je sestal tudi upravni svet Banco di Napoli, da bi proučil položaj štirih časopisov založniškega podjetja CEN, pri katerem je zaposlenih 460 tiskarjev in časnikarjev.

Sihanuk in Tito na sprčo obdu po otočku Vanga

INTERPELACIJA LORISA FORTUNE IN SKUPINE SOCIALISTIČNIH POSLANCEV

Atentat pri Petovljah: na zatožni klopi gen. Mingarelli in tržaški preiskovalci

Najhujša obtožba: preiskovalci so skušali zvrniti krivdo na levičarje ter ščititi fašiste

RIM, 17. — Poslanec Loris Fortunin in nekateri drugi socialistični parlamentarci so vložili interpelacijo na predsednika ministrskega sveta ter na ministre za pravosodje, obrambo in za notranje zadeve, v kateri obtožujejo karabinjerskega generala Dina Mingarellija ter nekatere sodnike okrožja tržaškega prizivnega sodišča, da so spali preiskavo o terorističnem atentatu, ki je znan (italijanski javnosti) kot »strage di Peteano«. Do atentata je prišlo 31. maja 1972 blizu naselja Petovlje pri Zagradu.

Socialistični poslanci, ki so vložili interpelacijo, trdijo, da je prišlo med karabinjerskim generalom (ki je bil tedaj polkovnik ter poveljnik videmske legije karabinjerjev) ter sodniki na eni strani in člani nacističnih in fašističnih celic v tozistih okrajih do »premišljene in ho- teone, oziroma vsaj objektivne kon- vergence« z namenom, da bi se u- veljavila politika levičarske pre- vratniške dejavnosti ter se tako za- gotovila kazenska neodgovornost za

resnične atentatorje ter se opravičilo neizvajanje preiskave v zvezi z ak- tivnostjo terorističnih naci-revolucio- narnih celic.

Funkcionarji tržaškega prizivnega sodišča, ki jih socialistična interpelacija klicae na odgovornost, so An- tonio Pontrelli (generalni pravdnik) Raul Cenisi (ki je bil pred časom preiskovalni sodnik pri goriskem sodišču ter je sedaj sodnik pri tr- žaškem prizivnem sodišču), Claudio Coassin in Alessandro Brenci (po- močnika državnega pravdnika) ter Sergio Serbo (preiskovalni sodnik v Trstu).

V interpelaciji, ki šteje več kot 3.000 besed, se trdi, da sta general Dina Mingarelli in dr. Bruno Pascoli po atentatu 31. maja 1972 sku- šala med preiskavo zvaliti krivdo za sam atentat na člane organizacije »Lotta continua«. Kot se je zgo- ditelo v drugih primerih (atentat na vlak Genova — Rim), sta prizadeta funkcionarja skušala zgraditi obto- žnico proti članom »Lotta continua«

na podlagi izjav policijskega vohuna Fissette.

Ko pa je postalo jasno, da Fi- setteve izjave niso bile sprejemljive, so preiskovalci uvideli, da ne morejo pripisati atentata članom de- mokratičnih organizacij. Prav tu prihaja do veljave obtožba, ki bre- mení prizadete, da niso poskrbeli za preiskavo v smeri naci-revolucionar- nih celic. 24. oktobra 1972 — je re- šeno v interpelaciji — so opozorili

generalu Mingarelliju, da je sodnik D'Ambrosio zaslišal Giovannina Ven- turo v zvezi s pokolom na Trgu Fontana. Ventura je tedaj izjavil, da bi lahko identificiral osebo, ki je rovezovala naci-revolucionarno celico v Padovi s tisto, ki je delo- vala v Vidmu, torej v deželi Furlanji-Juljski krajini. 24. oktobra 1972 se je postavila za generala Mingarellija in dr. Bruna Pascolija potreba, da preiskujejo zelo zadevo v zvezi z naci-revolucionarno celico iz Vidma. Ta preiskava se je za- ključila s tem, da Giovannina Ven- turo sploh niso zaslišali in da so po- slali dr. D'Ambrosio slike štirih oseb, ki niso odgovarjale opisu

Venture samega. V interpelaciji je še rečeno, da je kratko razdobje med 24. oktobrom 1972 in 8. novem- brom sploh prekratko, da bi se lah- ko opraviila kakšna preiskava.

Se več, general Mingarelli ni u- vedel preiskave potem ko je prejel od SID ukaz, naj uvede preiskavo. Interpelacija trdi, da so preiskoval- ci tedaj šli na pot, da bi pripisali dinamitni atentat nedoločenim ose- bam (»puščino nedoločenim«), ki naj bi pripadale krajevnim goriskim kri- minalnim krogom.

In tu interpelacija obtožuje posa- meznike pravečih zakonskih pre- škrov. Med drugim pravi, da so ge- neral Dina Mingarelli (skupaj s po- derjalnim kapetanom Antoninom Chi- ricom ter majorjem Domenicom Farrom in drugimi) ter dr. Bruno Pascoli in dr. Raul Cenisi navedli zapornika Valterja Di Biaggia, da bi klevetali obtožence. Nadalje ob- tožuje dr. Bruna Pascolija, da je skušal »vesti priče ter se posebej zaporniškega paznika Antonia Padu- lo, da bi pričal o okoliščinah, ki mu niso bile znane. Še huje: dr. Bruno Pascoli naj bi obljubil Carlu Kovacicu, da ne bi postala veljavna obtožba na 4 mesece in 15 dni za- pora, če bi prizadeti krivo pričal. Zelo zanimiva je tudi obtožba, da nista dr. Pascoli in dr. Cenisi »na- jemno in preračunano« obvestila ob- tožencev o sodnijskem postopku pro- ti njim, samo da bi preprečila po- seg branilcev in da bi tako lahko zasliševala obtožence kot priče. Še bolj zanimiva pa je druga obtožba proti Mingarelliju, kapetanu Chiri- cu, majorju Farru, dr. Pascoliju in dr. Cenisi, v kateri se trdi, da so sestavili lažne zapisnike (po- ročili 5. maja 1973 in 23. julija 1973) v zvezi z uvozom eksploziva iz Švice. V teh poročilih je rečeno, da je eksploziv prihajal iz nekih skla- dišč v kraju Pedrineta v Švici. V interpelaciji se še trdi, da so ti dve poročili izmišljeni, ker so švicarske oblasti izjavile, da niso nikoli so- delovale z italijansko policijo, ki ji jih sploh ni vprašala za sodelovanje ter so izključile, da bi prišlo v o- merjenih krajih do najdbe eksplo- zivov.

V interpelaciji je še rečeno, da sta dr. Pascoli in dr. Cenisi ob so- dovanju nekega policista poslušala z radijskim oddajnikom pogovore v goriskem zaporu med branilci in ob- toženci.

V nadaljevanju interpelacija pravi še, da sta bila dr. Pascoli in dr. Cenisi, potem ko so branilci ob- tožili ra tržaškem porotnem so- dišču poikovnika Mingarellija, delež-

na podpore v zvezi s kšitvami za- kona, pomočnikov državnega prav- dnika dr. Coassina in dr. Brencija (ki sta zahtevala, naj se kazenski postopek arhivira) ter dr. Serba, ki je poskrbel za arhiviranje.

V interpelaciji se govori še obšir- no o odnosih med generalom Minga- rellijem in tržaškimi sodniki do na- pletne razsode. V Vidmu, v kateri se obravnava celice v zvezi z ka- terega je Mingarelli trdil, da go- spoda ne pozna.

Kot smo omenili, je bil 7. junija lani proces v zvezi z obtoženci po- kola v Petovljah. Tedaj so porot- nici vse obtožence zaradi pomanj- kanja dokazov oprostil. Pri atenta- tu v Petovljah so izgubili življenje trije karabinjerji.

Do prijava proti razsodi porot- nega sodišča se ni prišlo. O zadevi se sedaj ukvarja kazenski so- dišč, ker so branilci odbili drugo- stopno obravnavo pod predsedstvom osebe, ki je prijatelj generalnega pravdnika Pontrellija.

VČERAJ DOPOLDNE V BLIŽINI KRIŽA

Megla in dobršna mera nepredvidnosti botrovali slikoviti prometni nesreči

Dve osebi ranjeni in ogromno materialne ško- de - Dalj časa prekinjen promet na trbiški cesti

Razbitine taunusa po včerajšnji nesreči v bližini Kriza

(Foto Rice)

Ogromna materialna škoda, na sro pa le lahke telesne poskod- be: to je obračun slikovite promet- ne nesreče, ki se je pripetila več- raj malo po 10. uri na trbiški ce- sti v bližini odcepa proti Krizu. Av- tostrijski tovornjak s prikloiko, ki ga je upravljal Johann Haupt, je pri- jezil vozil ford taunus TS 154184, ki ga je upravljal 63-letni Dino Gian- netti iz U. Rossetti 24. Na pred- njem sedežu avtomobila je sedela Giannettijeva žena, 59-letna Ange- lina Pittau. Giannetti je prav tako vključil smerne luči in zavozil na sredino cestišča. Verjetno je mislil, da avstrijski tovornjak prehitava

kako drugo vozilo in je hotel tudi- snati storiti tako. Ko pa je ugotovil, da je začel voznik tovornjaka zav- rati, se je ponovno pomaknil na- desno stran cestišča. To pa je bi- lo zanj usodno, kajti v tistem tre- nutku je, za njim privzloza cister- na s prikloiko, ki jo je upravljal Pietro Dellabernardina. Voznik je v zadnjem trenutku zagledal pred se- boj avto; skušal se je izogniti in zavil v desno, trčil v obzodno dre- vje, nato pa v ford taunus. Trčenje je bilo izredno silovito in Giannet- tijev avto je dobesedno odletel v avstrijski tovornjak.

Na kraj nesreče so nemudoma pri- hiteli reševalci Rdečega križa, pro- metna policija in gasilci. Giannetti- ja in ženo so prepeljali v tržaško bolnišnico, kjer so ju sprejeli na medicinski oddelek s prognozo okre-

vanja v 8 dneh. Glede na stanje, v katerem se nahajajo razbitine tau- nusa, lahko trdimo, da sta zakonca na srečo utrpela zelo lahke poskod- be. Srečo sta imela tudi v tem, da se gorilno olje ni izlilo iz cisterne in se ni vnelo.

Nesreči je nedvomno botrovala i- zredno gosta megla, ki je včeraj zajela vse zgornji Kras. Zaradi tega je bilo delo reševalcev izredno oteženo. Levji delež so imeli pri- tem gasilci, ki so morali z velikim žerjavom odstraniti s cestišča raz- bitine avtomobila ter obeh tovor- njakov, ki sta bila precej poškod- vana. Kasneje so gorilno olje pre- točili v drugo cisterno, zaradi vse- ga tega pa je bil promet na trbi- škí cesti prekinjen za dve uri. Na- to pa je bil zelo otežkočen vse do zgodnjih popoldanskih ur.

V Vidmu, na pobudo delžnega od- bornika za združništvo Maura pa je pozneje prišlo do sestanka med predstavniki Delavskih zadrug, za- drug La Carsica, La Friulana, la Borgomeduna iz Pordenona in Fer- roviari iz Vidma. Govornica se je pomudila zlasti ob vprašanju De- lavskih zadrug, pri katerih pogre- šajo zlasti demokratično ureditev. Člani Delavskih zadrug ne morejo namreč izraziti svojega mnenja (z glasovanjem) v zvezi s proračunom organizacije, pa tudi volitve v u- pravni svet so vse prej nego de- mokratične. Zadržni se je na pri- mer zgodilo, da so člani predstavi- niki Zveze zadrug oddali 5.100 gla- sov in dobili le dva svetovalca, me- dem ko so člani »Confederazione« 5.400 glasovi dobili kar štiri sveto- valce. Preostalih 5 svetovalcev pa se tako imenuje po birokratski poti. Zadržarji zato zahtevajo, da se raz- mere pri Delavskih združgah čim- prej uredijo, tako da bo organizaci- ja lahko ponovno uživala polno za- upanje vseh članov in prizadetih de- lavskih množic.

V poglavju o združništvu v kme- tijstvu je predsednica poudarila, da so bili v zadnjem času doseženi do- ločeni uspehi: tako je Kmetijska za- druga odprla nove poslovne prostore v industrijski coni v Trstu in na- stala je pobuda o uresničitvi za- družnega hleva v Dolini. Podobna pobuda je nastala tudi na območju republiške občine, vendar ta še vedno čaka na pristaneke delžnih oblasti. Govornica je na koncu ome- nila plodno sodelovanje med kme- tijskimi združnimi organizacijami s tostran in onstran meje.

Nadaljnje poglavje v poročilu je bilo namenjeno vprašanju gradnje ljudskih stanovanj. Zaradi nasprot- jnih si zakonskih norm je namreč na tem področju nastalo mrtvilo, ker niso bila gradbenim združgam od- kazana gradbena zemljišča, pa tudi ne potrebna finančna sredstva. V Trstu se je doslej zbralo okrog 1000 članov tovrstnih zadrug, ki naj bi začele graditi nove stanovanjske bloke najkasneje čez nekaj mesecev.

Sorinijeva je na koncu opozorila na pobudo Zveze zadrug, da bi na- jela pri članih vrsto posojil, kate- rihi skupna vrednost naj bi znašala 100 milijard lir (v vsej Italiji). Sle- dila je razprava, v kateri je pred- sednik delžnega združenja konsum- nih zadrug Giacchetti poročal o ne- damnem obisku v Piemontu, kjer so ustanovili novo združeno organizaci- jo »Coop Piemonte«, predsednik Kmetijske zadrug Markovic pa je poročal o ustanovitvi delžnega kon- zorcija kmetijskih zadrug »Agrico- ops«.

Nova organizacija naj bi kmalu postala povezovalni instru- ment za vse kmetovalce v naši deželi in naj bi hkrati pospešila sodelovanje z združnimi organizaci- jami z onstran meje.

Na koncu so izvolili nov vodilni odbor Zveze zadrug, ki ga sestav- ljajo M. Blanchet, G. Cavalieri, L. Crevatin, D. Crozzoli, G. Enzmann, S. Giacchetti, D. Kodrič, O. Sla- vec, A. Serbotini, S. Sinigaglia, L. Sorini, P. Sturari in O. Vatovec. S. G.

● V petek, 19. decembra, bo ob 20. uri v krožku »Che Guevara« v U- lici Madonna 19 razprava na temo »Ženska in odporniško giba- nje«. Spregovorila bo poslanka Carla Capponi. V spominskem govoru bo orisal: lik Giuseppe Martinuzzi ob 50-letnici njene smrti.

Področno srečanje gledaliških skupin Primorske

24. novembra se je v Postojni se- stal na svoji prvi delovni seji v no- vi sezoni odbor Združenja gleda- liških skupin za Primorsko. Ocenil je delo področnega združenja v prete- klel letu, razpravljal o organizaci- jskih in kadrovskih vprašanjih ter izdelal razpored področnih srečanj gledaliških, lutkovnih in mladinskih skupin (Naša beseda) v sezoni 1975-1976.

II. srečanje lutkovnih skupin Pri- morske se je začelo ob 18. do 31. ja- nuarja 1976 (republiška srečanja pa konec februarja v Mariboru).

III. področno srečanje mladinskih skupin »Naša beseda« bo od 3. do 5. aprila (republiška revija bo v prvi polovici maja v Celju).

II. srečanje amaterskih gledališ- kih skupin Primorske bo od 3. do 5. maja 1976 (republiška revija bo od 30. maja do 6. junija na Vrhniki).

Odbor je dolžil, da bo sprejel pri- jave za posamezna srečanja: za lutkovno srečanje do 10. januarja, za Našo besedo do 15. februarja, za gledališke skupine pa do 3. aprila 1976. Skupine naj svoje prijave pošiljajo na novi sedež odbora: ZK PO Idrija. Kraj posameznih srečanj pa bodo objavili kasneje, po dogo- voru z občinskimi ZKPO, ki so pri- pravljeni prevzeti organizacijo teh prireditve.

Odbor pričakuje tudi prijave gle- dalskih skupin v zamejstvu (Italija).

KOT KAŽE SE ZDA IZ PORAZA V AZIJI NISO NAUČILE NIČESAR

Bo ameriško vmešavanje v Angoli spremenilo deželo v nov Vietnam?

Kljub nasprotovanju kongresa pošilja Washington ogromna sredstva frak- cijama FNLA in UNITA, ki se bojujeta proti ljudskemu gibanju MPLA

NEW YORK, 17. — Tukaj se mnogi boje, da ne bi Angola postala »afriški Vietnam«. Uradni Washing- ton namreč izrecno opozarja na so- sovjetsko navzočnost v bivši portu- galski koloniji in čedalje več zna- menj kaže, da se sili velikanki že dolgo nista tako globoko zapletli v medsebojno navzkrižje kot zdaj na tem afriškem ozemlju. Nekateri vidijo v tem tudi dokaz, da je po- puščenje napetosti zgolj diplomats- ka formula za preprečitev sploš- nega spopada med ZDA in ZSSR, ki pa ne izključuje nujnega med- sebojnega spopirivanja v drugih de- želah.

Kljub vsej tragiki dogodkov v Angoli je ironija položaja v tem, da so se na eni strani kot podpor- niki dveh gibanj, ki nasprotujeta stranki in viadi dr. Agostinha Neta, znašli Američani in Kitajci skupaj z intervencionisti rastistične vlade iz Južne Afrike. Svar se zapleta tudi zato, ker sosednje afriške de- že le delujejo z nasprotnih pozicij, tako da Zare in Zambija — pred- vsem zaradi plemenskih razprtij in zaradi drugih interesov — podpi- rata nasprotnike Agostinha Neta in njegove stranke MPLA, ki je si- cer deležna podpore pri velikanski večini afriških dežel, nadalje so- cialističnih nevrščencih, pa tudi mnogih zahodnoevropskih.

Ameriške vmešavanje v Angoli je več kot očito. Zdaj ga sicer pri- kazujemo kot nujno in zapoznelo na- sprotno akcijo zoper intervencije druge strani. Za Kissingerjem, ki je ondan izjavil, da ZDA ne bodo »nikomur dovolile imeti prevlado v Afriki«, je govoril ameriški velepos- lantnik v OZN, Daniel Moynihan, ki je krizo v Angoli interpretiral kot doslej najhujšo zaostrenje v zad- njem času skaljenih ameriško-sovjet- skih odnosih.

Moynihan se je dotaknil najbolj občutljive ameriške točke — naft- nega vprašanja. Namesto da bi javnost pomiril s priznanjem, da ameriška družba »Gulf Oil« z dovo- zenjem Netove vlade in seveda pri doiceničnem plačilu črpa 140 tisoč sodokov nafte na dan iz 120 vrelcev v Kabinoli, je strašil Ameri- čane z napovedovanjem »komuni- stičnih oporišč v Angoli, ki bi nadzorovala in po svoji želji pla- lara ladiske poti, po katerih plo- vijo tankerji iz Perzijskega zaliva v New York in druga pristanišča na vzhodni ameriški obali. K temu je Moynihan dodal še »nevarnost mo- rebite invazije z zahodnih afriških obal v Brazilijo«, končal pa z opozorilom, »da bo svet dobil dru- gačnega podoba, kot jo ima danes, če Amerika ne bo intervenirala.«

Zivahno polemiko je zbudila tudi novica, da so v State Departmentu znknili huda nesoglasja zastra n- ameriške politike do Angole. Bivši podsekretar, načelnik oddelka za afriške dežele Nathaniel Davies je zaradi tega leže odstopil, potem ko je Kissinger zavrnil njegov nasvet, naj bi ZDA rajši poiskale diplomats- ke rešitve, ne pa igrale aktivno vlogo v angolski državljanski vojni. Medtem je CIA dobila pooblasti- lo, da pošlje orožje in drugo opremo v vrednosti 50 milijonov dolarjev obema frakcijama, FNLA in UNI- TA, ki se vojskujeja proti ljudske- mu gibanju Angole MPLA. Zdaj napovedujejo še nove akcije, vstev- ši novacevne protovojne iz vrst ameriških črncev.

Časopis »Christian Science Moni- tor« piše, da se je v Kaliforniji odzvalo na časopisne oglašje stoti- ne ljudi, ki so jih potem poslali v Angolo bojevat se proti Netovemu gibanju. Ti črni so tja večinoma odšli kot vojni plačanci, in sicer čez

Južno Afriko, nekateri pa čez Zaire. Črnska organizacija, kongres za- rasno enakost ZDA, prav tako no- vajo Američane z »bojnimi izkušnja- mi« za vojskovanje v Angoli. Pred- stavniki organizacije sicer trdijo, da bodo 500 do 600 »neplačanih prosto- voljcev« poslali tja kot »medicinsko osebje«.

Trzejniji ljudje, med katerimi je precej članov kongresa in drugih u- glednih in vplivnih ljudi, pa opo- razjajo, da bi se Amerika morala naučiti lekcije od Vietnama in da ni pametno postavljati se zoper vo- ljo večine domačega prebivalstva. Poleg tega se ZDA hoče ali noče izenačevanje z osovraženi rasisti Južne Afrike, katerih čete se v An- goli bojujejo proti Netovemu ljud- skemu gibanju. Naj si kdo misli o MPLA, njeni vlogi in opredelitvi karkoli, je to dejansko edina stvar- nost, ki lahko vodi postkolonialno Angolo, Netovo gibanje, ki je odi- goralo odločilno vlogo v protikolo- nialnem boju, si je pridobilo doslej priznanje 29 držav, od teh 16 s črne celine. MPLA ima svoja zastopstva v 82 državah. Organizacija afriške enotnosti pripravlja sestaneke, na ka- terem bo razglasila, da je pretirala stike z drugima dvema angol- skima gibanjima.

In rajejše poudarjajo tisti, ki so malo bolj poučeni, da so ZDA tudi tokrat na strani skupin, od- kojih je poraz, kajti vodja FNLA, ki je v stiku s CIA je od prejšnje- ga desetletja dalje, in vodja UNI- TA Savenbi prav tako nimata čiste preteklosti. Toda dokler ti dve sku- pini ne bosta dokončno poraženi bo — če se bo nadaljevala in krepila ameriška pomoč Netovim nasprotni- kom, kot to napoveduje Washing- ton — preteklo v Angoli še veliko krvavih bojev na mednarodnem pri- sošču še hudi zapletljaji.